

Amerika Supliekė Japonų Laivyną

KRISLAI

Antrasis Frontas Afrikoje.
Jį Paseks Antrasis Frontas
Europoje.
Zoja Fiodorova—Mylimoji
Artistė.
Kodėl Rašyta Tas, Ko
Nebuvo?
D. M. Šolomskas Kanadoje.
Rašo R. Mizara

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 271

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STAG 2-3878

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Lapkričio-Nov. 18, 1942

Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

AMERIKIEČIAI NUSKANDINO 23 JAPONIJOS LAIVUS

Francūzų Kariuomenė Šiaur. Afrikoje Prisijungia prie Amerikiečių ir Anglų

Siaučia Mūšiai su Fašistais Tuniso-Bizertės Fronte

Kai kurie laikraščiai dar vis pilnai neįsmoksta vadinti daiktų jų tikruoju vardu. Pav. dabartinės Amerikos ir Anglijos militarines operacijas Šiaurės Afrikoje jie vadina tuo, būtent, "antruoju frontu," kurio pagedavę Anglijos, Amerikos ir Tarybų Sąjungos žmonės.

Iš tikrųjų gi, mūsų karinės operacijos Šiaurės Afrikoje yra tik antrasis frontas AFRIKOJE. Britai, kaip žinome, ten eina iš rytų, o amerikiečiai su angliais — iš vakarų ir tas sudaro du frontu prieš Hitlerio jėgas.

Be abejo, tai didelės svarbos operacijos. Jos veda prie dar didesnių žygių.

Bet Hitleris bus galutinai pribaugtas tik tuomet, kada EUROPOJE bus atidarytas antrasis frontas. Raudonoji Armija iš rytų, o Amerika ir Anglija iš vakarų, — panašiai, kaip dabar Afrikoje, — Hitlerį suspaus, kaip replės suspaudžia paprastą vabalą. Na, tuomet ir bus Europoje baigtas karas.

Tuo būdu, žinokime: Šiandien Afrikoje yra du frontai, o Europoje dar vis tik vienas. Bet šitie du frontai Afrikoje, be abejo, suvaidins labai didelį vaidmenį, kuris bus antrojo Europoje fronto pradžia. Gi ši didžioji pradžia lems Hitleriui pabaigą.

Atsimenate filmą "Mergina iš Leningrado"? Toje filmoje vyriausiąją rolę vaidino Zoja Fiodorova, — graži, graikšti, žavinti artistė.

"PM" skelbia, kad šandien daugelis Amerikos karių nešiojasi Fiodorovos atvaizdą po draug su amerikinių filmų žvaigždžių atvaizdais.

Tolydžio Hollywoode skubiai ruošiamasi paminėti filmą "pritaikyti" Amerikos žmonėms.

Tūlas Kručas "Naujienose" šitaip rašo:

"Kada socialistai stojo už sumušimą naciškos Vokietijos, tada Mizara socialistus apsaukė imperialistų lekėjais..."

Pasakyta gan stipriai. Bet kur faktai?

Pirmiausiai: p. Kručo socialistai niekad nestojo už sumušimą naciškos Vokietijos. Jeigu jie kada stojo už ko nors sumušimą, tai už sumušimą Tarybų Sąjungos.

Tuomet, kai Hitleris užpuolė Tarybų Sąjungą, tai p. Kručo socialistai smalspajaudė ant Tarybų Sąjungos. Jie savo spaudoje spausdino Hitlerio gestapininko Ancevičiaus šmeižtus, nukreiptus prieš Sovietų Sąjungą ir garbinančius nacius.

Šiandien, kai visas pasaulis lenkia galvą prieš Tarybų Sąjungą, didžiausią kovotoją prieš nacizmą (fašizmą), tai p. Kručo dvasinis vadas nesuranda žodžių Tarybų Sąjungai šmeižti, kolioti.

Pono Grigaičio leidžiamas laikraštukas ("Jaunimas"), kuris jau pakratė kojas) kadaise šaukė: "Three cheers for Hitler!"

Ar tai šitaip socialistai stojo už "sumušimą naciškos Vokietijos"??

London, lapkr. 17. — Amerikos kariuomenė su tankais ir šarvuotais automobiliais prisidėjo prie anglų generolo Andersono armijos, kuri įtūžusiai kausi su vokiečiais ir italais Tunisijoje. Francūzai veda kautynes, stengdamiesi su laikyti naujai įgabanamus nacių ir italus.

Mūšiai dabar daugiausiai eina ties Tunisijos sostine uostu Tunisu. Vienas nedidelis francūzų kariuomenės garnizonas Tunisijoje prisijungė prie anglų ir išvien kovoja prieš fašistus.

FRANCŪZAI ATMUŠE PIRMĄSIAI HITLERI- NINKŲ ATAKAS

Francūzai atmušė pirmąsias hitlerininkų atakas ties Bizerte, svarbiu uostu miestu, už 45 mylių į šiaurį vakarus nuo Tuniso. Bizerte yra užimta nacių ir italų.

TALKININKAI STEN- GIASI SUIMT FAŠISTUS I REPLES TUNISIJOJ

Berlyno radijas sako, kad vokiečių ir italų orlaiviai bombarduoja motorizuotą Amerikos kariuomenę, maršuojančią pajūriu linkui Bizerte ir prie pietinio rubžiaus tarp Alžyrijos ir Tunisijos. Iš to suprantama, jog anglai ir amerikiečiai, atakuodami fašistų jėgas šiaurėje, Bizertės - Tuniso srityje, ir pietinėje Tunisijoje, stengiasi suimti vokiečius ir italus į reples.

ATPLAUKIA DAUGIAU PASTIPRINIMŲ ANG- LAM IR AMERIKIE- ČIAM

Fašistų submarinai ir orlaiviai desperatiškai atakuoja Amerikos ir Anglijos laivus, kurie gabena pastiprinimus saviškiams į Al-

Šiuo metu Lietuvių Literatūros Draugijos C. K. sekretorius D. M. Šolomskas lanko Kanados lietuvių kolonijas.

Nereikia nei aiškinti, kad jo ten apsilankymo proga bus stiprintas pažangiųjų lietuvių judėjimas ir spauda. O tai reikš Kanados karių pastangų sustiprinimą.

Dabar, kai "Laisvė" pradėjo Kanadon įeidinėti, mes tikimės, tarp mūsų ir kanadiečių užsimegs dar artimesni ryšiai. Mes tą viską, be abejo, turime išnaudoti vienam didžiajam tikslui: abiejų kraštų karinėms pastangoms stiprinti.

žyriją ir Tunisiją. Nežiūrint priešų atakų, vis daugiau amerikiečių ir anglų kariuomenės išsikelia ten krantan. Anglijos ir Amerikos kariniai laivai naikintuvai ir greitieji motorlaiviai be atlaidos medžioja priešų submarinus ir jau bent keliolika jų nuskandino.

Orane, Alžyrijoje, francūzų kariuomenė prisijungė prie amerikiečių bendrai kovai prieš hitlerininkus.

SUNAİKINTA TUZINAI FAŠISTŲ ORLAIVIŲ

Amerikos ir Anglijos orlaiviai atkakliai bombarduoja fašistų lėktuvų stovyklas ir kitas pozicijas Tuniso ir Bizertės srityse.

Paskutinių atvejų talkininkų oro jėgos nušovė žemyn 42 Ašies orlaivus, o Tuniso lėktuvų stovykloje padegė dar 19-ka vokiečių ir italų orlaivių ant žemės.

Anglai Pravijo Nacius Pro Dėną ir Mekilį Miestus, Libijoj

Cairo, lapkr. 17. — Anglų tankų ir pėstininkų jėgos užėmė uosto miestą Dėną ir karinių kelių mazgą Mekilį, Libijoj, italų kolonijoj.

Nacių Rommelio armijos likučiai, kiek įkabindami, bėga per Libiją atgal vis tolyn į vakarus. Bėgančius naikina Amerikos ir Anglijos orlaiviai.

Japonai Prarado 365 Laivus, o Amerika 84-ris iš Viso

Washington. — Pridėjus paskutinio jūrų mūšio pasekmes, tai Amerika iki šio nuskandino jau 365-kis japonų laivus iš viso, o savneteko tik 84-rių laivų.

Japonų premjeras pataria saviems perdaug nepasit- kėt laimėjimais

Japonijos ministeris pirmininkas Tojo susirinkime 200 stambiųjų fabrikantų išspėjo juos nepasitikt per daug tolesniais lengvais japonų laimėjimais.

Tarybų Sąjungos gynėjai, raudonarmiečiai, žygiuoja į Stalingradą.

Raudonarmiečiai Žygiuoja Vis Pirmyn Kaukaze; Sunaikino 3,500 Nacių Stalingrado ir Volchovo Srityse

Sovietų Kovotojai Paėmė Inicijatyvą į Savo Rankas

Maskva, lapkr. 17. — Stalingrado gynėjai sutriuškino vokiečius, kurie buvo kilyais įsivare į sovietinės pozicijas. Per dviejų dienų kautynes čia raudonarmiečiai užmušė bei sunkiai sužeidė daugiau kaip pusantro tūkstančio priešų kareivių ir oficerių.

Raudonoji Armija sunaikino kitą pusantro tūkstančio nacių kareivių ir oficerių, atmušdama visus priešų bandymus, per kuriuos vokiečiai siekė atgriebti vieną karinai svarbų kaimą Volchovo fronte, į pietus nuo Leningrado. Tai kaimas, kurį rusai pirm dviejų dienų per žaibišką ataką atėmė iš hitlerininkų.

Sovietų jėgos vis žygiavo pirmyn į pietų rytus nuo Načičko centraliniame Kaukaze ir atmetė fašistus toliau atgal į šiaurį rytus nuo Tuapse, Juodosios Jūros uosto, šiaurvakariniame Kaukaze.

Sovietų kariuomenė, atgriebdama pozicijas šiauriniame Stalingrado sektoriuje, tuomi sudaužė vokiečių keturių dienų ofensyvą tenai.

Visos naujos hitlerininkų atakos šioje srityje tapo atremtos su dideliais priešams nuostoliais. Be kitko, čia buvo sunaikinta du nacių tankai, šešios kanuolės ir trys orlaiviai.

Į šiaurį vakarus nuo Stalingrado sovietinės jėgos nušovė žemyn dar 11 vokiečių orlaivių ir sužalavo devynis; išvaikė ir dalinai sunaikino kuopą priešų

Kur Dinga Japonų Lėktuvlaiviai?

Pearl Harbor, lapkr. 17. — Pastarajame mūšyje ties Saliamono salomis nebuvo jokių Japonijos lėktuvlaivių (orlaivių išvežtojų). Iš to spėjama, kad japonai yra praradę jau bent didelę daugumą savo lėktuvlaivių.

Amerikos Laivyno Jėgos Nugramzdino ir 20 iki 40 Tūkstančių Japonų

Amerika Neteko tik 2-jų Šarvuotųjų ir 6-sių Naikintuvų

Washington. — Jungtinių Valstijų laivyno jėgos Saliamono salų srityje triuškinčiai sumušė didžias japonų laivyno jėgas. Tame milžiniškame jūrų mūšyje amerikiečiai per tris dienas (lapkr. 13, 14 ir 15) nuskandino 23-ris karinius ir transportinius japonų laivus, tame skaičiuje vieną priešų karo didlaivį ir penkis šarvuotlaivius.

Tuo tarpu Amerika neteko tikrai dviejų nedidelių šarvuotlaivių ir šešių naikintuvų (destroyerių).

Šalia nuskandintų Japonijos laivų, amerikiečiai dar sunkiai sužalavo vieną priešų karo didlaivį ir šešis naikintuvus.

Mūšyje, deja, žuvo Amerikos admiralas Danielius J. Callaghan, kurio komandoje amerikiniai laivai iš arti atakavo svarbiausias japonų laivyno jėgas.

Vyriausias vietinis Amerikos laivyno jėgų komandierius toje srityje buvo ir tebėra vice-admirolas William F. Halsey, Jr.

SUNAİKINTA DAUGIAU DALYVAVUSIŲ MŪ- ŠYJE JAPONŲ LAIVŲ

Kariniai Jungtinių Valstijų laivai ir orlaiviai sunaikino bei išmušė iš veikimo didesnę pusę visų dalyvavusių mūšyje Japonijos laivų. Tai buvo didžiausias jūrų mūšis šiame kare, o gal ir ištisoje laivynų mūšių istorijoje, kaip teigia kariniai žinovai Washington.

Pirmiau Amerikos laivynas supliekė japonus Korulų Jūroje ir ties Midway sala. Dabar amerikiečiai šuniai laimėjo "antrą raundą" kautynių jūroje, bet Jungtinių Valstijų laivyno sekretorius Frank Knox išspėja, kad Japonijos laivynas su dar didesnėmis jėgomis gali atplaukti į "trečią raundą" kovos ties Saliamono salomis.

JAPONŲ NUOSTOLIAI

Paskutiniame mūšyje amerikiečiai padarė sekamus nuostolius priešams:

Vienas japonų karo didlaivis nuskandintas ir vienas sunkiai sužalotas. Nuskandinta trys didieji priešų šarvuotlaiviai ir du mažesnieji. Nuskandinta penki japonų naikintuvai ir pavojingai sužeista šeši. Sunaikinta aštuoni priešų transporto laivai ir keturi krovinių-transporto laivai.

NUSKANDINTA DEŠET- KAI TŪKSTANČIŲ JAPONI- NĖS KARIŲ

Tie japonų laivai buvo sausakimšai prigrūsti karių, ginklų, amunicijos ir kitokių reikmenų; ir su jais žuvo 20 iki 40 tūkstančių japonų.

Kartą, viena japonų laivų grupė sumišime šaudė į kitą savo karinių laivų grupę, o ši žėrė savo kanuolų ugnimi į aną.

Generolo MacArthur'o bombanėšiai iš Australijos naujosios Guinejos puikiai bendradarbiavo su Amerikos laivynu ties Saliamono salomis, neatlaidžiai bombarduodami japonų laivų susibūrimus.

Baisiai prakišę mūšį, likę japonų laivai pabėgo.

Pradėdami šį žygį prieš amerikiečius, japonai tikėjosi išskelti daugius savo kariuomenės krantan prieš Amerikos pozicijas Guadalcanal - Tulagi srityje ir atgriebt jais nuo amerikiečių. Bet tas pasimojimas išėjo japonam dar mizerniau, negu bent kuris kitas.

(Daugiau žinių apie šį istorinį laivynų mūšį yra 5-tame puslapyje.)

MacArthur Asmeniskai Vadovauja Amerikie- čiam Nauj. Guinejoj

Australija, lapkr. 17. — Generolas MacArthur persikėlė iš Australijos į salą Naująją Guineją ir asmeniškai ten vadovauja amerikiečiams, kurie atakuoja japonus, bloksdami priešus vis tolyn atgal linkui Bunos, svarbiausios karinės japonų stovyklos toje saloje. Amerikiečiai ir australai pasiekė punktus jau tik už 16 mylių nuo Bunos.

Chinai Laimėjo Didžius Mūšius prieš Japonus

Chungking. — Naujuose mūšiuose chinai nukovė 7.000 japonų ir nuvijo 37.000 priešų atgal Shantungo srityje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.Every day except Sunday
Established April 5, 1911427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-8878President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizars

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.

Mes Esame Jau Tunisijoje

Šiuos žodžius rašant, Tunisijoje (Šiaurės Afrikoje) verda aštrūs mūšiai. Kuo jie užsibaigs, aišku, niekas nežino, bet mes esame linkę manyti (ir trokštame), kad jie užsibaigs Jungtinių Tautų naudai.

Iki šiol Amerikos jėgos. Šiaurės Afrikoje faktinai didelių mūšių neturėjo. Dėka tam, kad iš anksto buvo gerai dalys paruošta; dėka tam, kad iš anksto Amerikos kariuomenės atstovai susitarė su tūlais francūzais generalais ir dėka mūsų sugabiai strategijai, Francūzų Morokko ir Alžyrija perėjo mūsų kontrolėn labai, palyginti, lengvai, su mažais nuostoliais.

Bet "medaus mėnuo" jau praėjo. Dabar lieka sunkesni uždaviniai: užkariauti Francūzų Tunisiją, išvyti vokiečius ir italus iš Afrikos visiškai.

Aišku, ir tuomet mūsų padėtis nepalengvės, uždaviniai nesumažės. Priešingai, jie augs, didės. Nes užkariavus Afriką, reikės žygiuoti į Europą, — pirmiausiai reikės išmūšti Italiją iš karo, o kad ją išmūšti, teks ją gerokai paplakti.

Bet ne tame čia dalykas. Dalykas yra tame, kad jau šiuos žodžius rašant amerikiečiai kariai kertasi su vokiečiais Tunisijoje. Tai pirmas amerikiečių susirėmimas su vokiečiais nuo 1918 metų!

Tiesa, ne vieni tik amerikiečiai ten mušasi. Ten veikia ir britų kariuomenė — Pirmasis Armijos Korpusas, vadovaujamas gen. Andersono. Andersonas vadovauja ir amerikiečiams.

Britų armija, reikia priminti, susideda iš patyrusių kovotojų, — jų tarpe yra daug, kurie buvo išgelbėti Dunkirke 1940 metais. Jie, vadinasi, žino, su kuo turi reikalą.

Iki šiol buvo manyta, kad Tunisijoje vokiečių ir italų yra labai mažai. Bet vėlesnės žinios jau skelbia, kad vokiečiai ten turį 10,000 karių. Galimas dalykas, kad jų ten bus ir daugiau. Nes kiekvieną valandą jų atneša lėktuvai, kurie podraug nuleidžia ir nemažai lengvųjų tankų. Vokiečiai dės didžiausių pastangų išlaikyti Tunisiją, nes jie gerai žino, jei tas jiems pavyktų padaryti, tai ir Libijoje dalykai jiems būtų lengvesni ir amerikiečiai su anglais ne taip greit galėtų pradėti žygius pietinėje Europoje.

Taigi Tunisija šiandien turi atkreipti pasaulio dėmesį. Į ją mes žiūrime, nekantriai laukdami konkretesnių žinių. Svarbiausi Tunisijoje miestai yra du: Bizertė ir Tunis (šalies sostinė). Jei mums pavyks greit iš Tunisijos vokiečius išvyti ir visą kraštą valdyti, tuomet mūsų jėgos pasiskubins į Tripolį, Libiją, esantį tik apie 200 mylių atstume nuo Tunisijos pasienio. Bet jeigu Tunisijoje nepavyks greit laimėti, tuomet vokiečiai gali sustiprinti savo jėgas Tripolyje ir angli kariuomenė, einanti iš Egipto į vakarus, nepajėgs taip greit savo laimėjimų pravesti iki užbaigos.

Vienas geras dalykas Tunisijoje, mums atrodo, yra tas, kad ten francūzai pradėjo kovoti prieš vokiečius įsiveržėlius — francūzai, vadovaujami generolo Girardo. Tačiau sunku pasakyti, kaip ten jie yra stiprūs.

Kartojame: nepaisant visokių sunkumų ir nenumatomų kliūčių, mums atrodo, kad Tunisijoje mes laimėsime, kad ten bus užduotas žmonijos neprieteliams paskutinis smūgis Afrikoje. O tuomet eisime prie galutinio sunaikinimo vyriausiojo fašistinių jėgų šėtono, paties Hitlerio. Jam sunaikinti, amerikiečiams teks pamatyti Vokietiją, — gal net ir Berlynas.

Reakcija Argentinoje Nesiliauja

Šiomis dienomis Argentinoje reakcija ir vėl pakėlė savo galvą. Suareštuota keltas žymiųjų darbo unių vadų ir Argentinos Komunistų Partijos vadas, Rudolfas Ghioldi.

Už ką jie suareštuoti? Už tai, kad jie stovėjo ir tebestovi prieš fašizmą, kuris smarkiai pakėlęs galvą Argentinoje ir kurį Argentinos vyriausybė puoselėja, auklėja, užtarauja, remia.

Be abejo, iš suareštuotųjų patsai žymiausias yra Rudolfas Ghioldi. Jis ne tik vadovauja Argentinos komunistiniam judėjimui, bet taip jau redaguoja dienraštį "La Hora" (Valanda). Laikraštį valdžia taipgi sulaukė.

Rudolfas Ghioldi prieš keletą metų buvo suareštavusi Brazilijos vyriausybė podraug su to krašto kovotoju Prestes. Išlaikiusi kalėjime kelis metus, Brazilijos vyriausybė Ghioldį paleido. Jis grįžo namon palaužta sveikata, bet tuojau stojo į darbą. Šiandien Ghioldi ir vėl yra kalėjime, — tik jau "savame" kalėjime.

Ghioldi šiandien yra vienas žymiausių Argentinos kovotojų už tai, kad Argentina stovėtų su Jungtinėmis Tautomis, kad ji nutrauktų ryšius su fašistine Ašimi, su Vokietija, Japonija ir Italija, kurių ambasadoriai Argentinoje eina šnipų pareigas, — šnipų, suteikiančių fašistinei Ašiai visokių informacijų apie Jungtinių Tautų laivų judėjimą ir t.t.

Bet Argentinos vyriausybė vis tebestovi prieš Jungtines Tautas ir dėl to ji areštuoja kiekvieną drąsesnį žmogų, kuris pasisako prieš josios pragaistingą politiką.

Dėl šitų areštų visame krašte kyla protestų banga, reikalaujančių išlaisvinti suimtuosius. Protestuoja intelektualai, darbo unių vadai ir šimtai tūkstančių eilinių piliečių. Visi reikalauja kuo veikliausiai išlaisvinti suimtuosius ir nutraukti diplomatinis su fašistinės Ašies valstybėmis ryšius.

Leningradas Yra Pasirijęs

Antri metai, kai Leningradas apgultas. Pirm karo šis miestas turėjo per 3,000,000 gyventojų ir galingą industriją. Tik pagalvokime, kiek reikia miesto gyventojams ir gynėjams maisto, drabužių, kuro, kad ateinančią žiemą neužšalti ir nebadauti!

Vasaros laiku Leningradas palaiko su Sovietų Sąjunga ryšius per Ladogos ežerą. Greitai ledas sukaustys ežero viršų. Pereitą žiemą gynėjai buvo nutiesę virš ledo gelžkelį. Kokias susisiekimo priemones šią žiemą jie naudos, tai tik jiems žinoma.

Mūsų susisiekimas atliekamas reguliariai ir į laiką, — pareiškė vienas iš vadovaujančių apsigyrimui. — Tik vokiečiai nežino, kada ir kaip tas atliekama.

Gal būti jau netolima ta valanda, kada kovingos Raudonosios Armijos jėgos atmes priešo gaujas nuo Leningrado ir atsidarys tiesioginis jo susisiekimas su Maskva ir kitomis SSSR dalimis.

Hitlerio Šarvuočiai Baltijoje

Stockholmas praneša, kad lapkričio pradžioje, per Kiolio kanalą įplaukė į Baltijos Jūras Hitlerio du dideli šarvuočiai "Gneisenau" ir "Scharnhorst", kurie turi po 26,000 tonų įtalpos, yra greitai ir stipriai ginkluoti. Manoma, kad Hitleris juos ruošia puolimui Sovietų tvirtumoms, Kronštado, kuri iš jūros pusės apsaugoja Leningradą.

Galima dalykas, kad Hitleris bandys griebtis kokios dar naujos avantiūros, bet žinant Sovietų lėktuvų ir jūreivių sugabumą, tenka abejoti, kad načiai išdrįstų tą daryti, nes Finliandijos Užlajoj tie nacių karo laivai gali palikti savo "kaulus."

"Daily News" Blofas

Dienraštis "Daily News", kuris talpina naciams prielankias žinias ir mūsų šalies prezidentą vadina "diktatorium", o jo paskirtus veikėjus "carais", vėl įtarpino Hitleriui naudingą reakcinį straipsnį, kuriame aiškina, būk Jungtinės Tautos jau turi net "perdaug karių."

Tie ponai iš piršto išlaužia tą, kad būk Sovietų Sąjunga turinti 15,000,000, Činija 10,000,000 karių, Amerikai prikaityto 7,500,000 ginkluotų vyrų, ir daro išvadą, kad jau "perdaug." Kodėl? Kad žmones kurstyti prieš Rooseveltą administraciją, būk be reikalo mobilizuoja vis daugiau vyrų į armiją.

Vice-prezid. Wallace Prakalba

Pasakyta Lapkričio 8 Dieną Madison Square Garden, New York, Susirinkime, Kuris Buvo Susaukta užbaigimui Amerikos-Sovietų Draugiškumo Kongreso ir Paminėjimui Spalių Revoliucijos 25 Metų Sukakties

Šį popietį mes gelbstime rusams paminėti garbingą gimtadienį. Antrą gimtadienį geriausiu būdu paskelbė prezidentas. Užkariavimas Viduržemio jūros atidarys šonines duris į Vokietiją ir suteiks mums galimai trumpiausį kelią į Pietinę Rusiją. Mes dabar pasiekėme tą vietą, kur pergalę gali iš mūsų atimti tiktai nesusipratimas ir barniai tarpe mūsų pačių. Štai kodėl taip svarbus šis susirinkimas.

Amerikiečiai susirinko iš šiaurių, pietų, rytų ir vakarų šiandien pagerbti mūsų tautininkų Rusiją. Gerai, kad mes taip darome, nes rusai iki šiol jau neteko vardan bendro Jungtinių Tautų reikalo mažiausia penkiomis dešimtims nuosimčių žmonių sužeistais, užmuštais ir pasimetusiems daugiau, negu visi kiti europiniai tautininkai sudėjus į daiktą. Iš kitos pusės, jie užmušė, sužeidė ir suėmė belaisviais mažiausia dvidešimt sykių tiek vokiečių, kiek visi kiti tautininkai. Visoje rusų istorijoje nesiranda ryškesnio drąsos ir pasiryžimo pasiaukojimui pavyzdžio, kokį Rusija suteikia šiandien.

Šis susirinkimas parodo tiktai vieną dalyką—Amerikos žmonių troškimą ir pasiryžimą gelbėti Rusijai ir gelbėti dabar. Prezidentas Rooseveltas yra įsakęs Armijai ir Laivynui ir visoms kitoms karinėms agentūroms taip ryškiai, jog niekas negali suprasti kitaip, kad teikimas paramos Rusijai stovi pirmoje vietoje—iki pat pristatymo galimybių ribų. Amerikos žmonės pilniausiai palaiko prezidentą Rooseveltą jo tame nusprendime duoti Rusijai pirmojo numerio pirmenybę.

Tai nėra joks pripuolamas dalykas, kad amerikiečiai ir rusai mėgsta vieni kitus, kai jie susipažįta. Abiejų išauklėti turtingų kontinentų didelių plotų. Abiejų žino, kad jų ateitis yra didesnė, negu praeitis. Abiejų neapkenčia apgavystės. Kai Rusijos žmonės sutraukė caristinio absolutizmo retėžius, tai jie instinktyviai kreipėsi į Jungtines Valstijas dėl inžinierystės ir žemdirbystės patarimų. Ačiu Rusijos žmonių troškimų progreso, jie galėjo išmokyti į dvidešimt penkių metų tai, kas mums Jungtinėse Valstijose ėmė šimtą metų išvystyti.

Pirmutinis asmuo, kuris numatė Rusijos ir Jungtinių Valstijų ilgai nui svarbą, buvo francūzas rašytojas Tocqueville, kuris prieš 107 metus rašė:

"Šiuo tarpu pasaulyje yra dvi didelės tautos, kurios siekia to paties tiksls, nors jos pradeda nuo skirtingų punktų. Aš kalbu apie rusus ir amerikiečius... Jų pradžių punktai yra skirtingi ir jų kelias nėra tas pats, bet abiejų tartum dangaus nulemti pasukti vienon ar kiton pusėn žemės rutulio destinaciją."

Rusija ir Jungtinės Valstijos šiandien yra daug arčiau viena kitos, negu galėjo įsivaizduoti Tocqueville, kuomet jis 1835 metais važinėjo Jungtinėse Valstijose. Abiejų šalių kontinentale pozicija ir reikalas vystyti savo turtingus šaltinius niekieno neklindant iš lauko pusės, padarė abiejų tautų žmones giliausiai neapkenčiančiais karo ir tvirčiausiai mylinčiais taiką.

Mes Jungtinėse Valstijose pagerbiame Maksimą Litvinovą, kuomet mes prisimename, kaip jis, kaip Rusijos užsienio reikalų ministeris, darbavosi už "kollektivių saugumą." Litvinovas tais laikais, kuomet Hitleris pasigrobė galią, norėjo palaikyti taiką suvienydamas agresingas tautas taip, kad jos galėtų griebtai pasipriešinti bet kuriai agresijai tautai, kuri pasijudintų kitas plėsti. Jis matė, kad Rusija yra aptupta keturiolikos skirtingų šalių, kurių daugelis dėl istorinių priežasčių neprietelingai nusiteikusios linkų Rusijos. Jis žinojo, kad Vokietija panaudos vieną ar daugiau tų šalių prieš Rusiją, kuomet ji darys užpuolimą. Tuo laiku Litvinovui nepavyko, bet dabar jo idėjos išsipildė, nes jo pusėje buvo teisybė.

Rusija turėjo karčių prityrimų su savo izoliacija. Taip lygiai ir Jungtinės Valstijos. 1919 metais republikonai ir demokratai lygiai stengėsi per Tautų

Lygą išreikšti savo tikėjimą į tų dienų kolektyvių saugumą. Taft, Hughes, Hoover, Lowden ir Root visi pritarė Lygai. Bet paskui iš savo urvo išlindo izoliacionizmas ir ne tik užmušė visokią galią mūsų istojimo į Lygą, bet taip padarė, kad mes vadovautumės tokia tarptautine politika, kuri padarytų Antrą Pasaulinį Karą beveik neišvengiamu.

Rusija ir Jungtinės Valstijos pasitraukė į izoliaciją, palaikymui savo taikos. Abiems nepavyko. Abi išmoko savo lekciją.

Rusija ir Jungtinės Valstijos yra padariusios gilios įtakos viena ant kitos. Abi jos siekia apšviatos, produktyviškumo ir pastovios gerovės paprastam žmogui. Naujoji demokratija, paprastojo žmogaus demokratija, apima ne tik Teisių Bilių, bet taipogi ekonominę demokratiją, etniską (tautinę) demokratiją, apšviatos demokratiją ir demokratiją atsinešime linkų lyčių.

Šiandien pasaulyje tokia fermentacija, kad tos visos visokios rūšies demokratijos turi būti sujungtos į harmoningą vieną. Milijonai amerikiečių dabar pradeda suprasti, kad jeigu Pan-Amerika ir Britanijos Komonveltas naujos demokratijos yra metmenis, tai Rusijos ir Azijos žmonės turi būti jos ataudai.

Kai kas Jungtinėse Valstijose mano, kad mes perdejome tai, kas galima pavadinti politine arba Teisių Biliaus demokratija. Prisilaikant jos kraštutinės formos, ji veda prie šiurkštaus individualizmo, išnaudojimo, neapraktiško pabrėžimo valstijų teisių ir net prie anarchijos.

Suprasdama kai kuriuos politinės demokratijos trūkumus, Rusija storai pabrėžė ekonominę demokratiją. Bet tas, privedus prie kraštutinybės, reikalauja, kad visa galia būtų koncentruota į vieno žmogaus ir jo biurokratinių pagalbininkų rankas.

Kur nors tarpe ekonominės ir politinės demokratijų yra balansas. Rusija ir Jungtinės Valstijos abi darbuojasi už suradimą to praktiškojo vidurio. Pavyzdžiui, šių dienų Rusijoje algų skirtumas beveik, bet ne visai, toks pat didelis, kaip ir Jungtinėse Valstijose. Dirbtuvės vedėjai gali būti mokama dešimt sykių tiek, kiek gauna vidutinis darbininkas. Artistai, mokslininkai, atsižymėję rašytojai paprastai gauna dar daugiau, negu dirbtuvių vedėjai ir politiniai komisari.

Vyriausias skirtumas tarpe Rusijos ekonominės organizacijos ir Jungtinių Valstijų ekonominės organizacijos yra tame, kad Rusijoje beveik negalima gyventi iš įplaukas darančios nuosavybės. Rusiškos valstybinio socializmo formos tikslas yra ne tame, kad visiems duoti vienodas įplaukas, bet tame, kad duoti kiekvienam žmogui maksimum iniciatyvą padaryti kuodaugiausia.

Trečioji demokratijos rūšis, kurią aš vadinu etnikine arba tarptautine demokratija, yra, mano supratimu, būtinai reikalinga tai naujaiai demokratijai, paprastojo žmogaus demokratijai.

Etnikinė demokratija reiškia tiktai tą, kad įvairios rasės ir mažumų grupės turi turėti ekonominių progų lygybę. Prezidentas Rooseveltas vadovavosi etnikinės demokratijos principais, kuomet jis 1941 metų birželio mėnesį išleido patvarkymą, kuris uždraudžia rasinę diskriminaciją samdant darbininkus šalies apsigynimo pramonėse.

Rusija veikiausia nuėjo toliau, negu bile kurį kita tauta pasaulyje, gyvenime panaudodama etniskąją demokratiją. Iš Rusijos mes galime, daug ko pasimokinti, nes ant nelaimės anglo-saksai yra laikęsi tokio atsinešimo link kitų rasių, jog padarė juos labai nepopuliariškais daugelyje pasaulio vietų.

Mes nenuskendome į beprotišką naciško mito lygi apie rasinę pirmenybę, bet mes esame sugriešiję pakankamai, kad jau yra, mums kaštavę desėtkų tūkstančių brangių gyvybių kraujo: Anglo-saksų tradicijoje didžiausias trūkumas, tai stoka etniskos demokratijos, nuosirdžiai sukurtos.

(Pabaiga sekanciam num.)

Aukos Gelbėjimui Prieš-fašistinių Kovotojų

Nuo spalio 30 iki lapkričio 13 sekami prisuntė aukų gelbėjimui priešfašistinių kovotojų:

J. Juodaitis, Custer, Mich., ant blankos surinkęs \$15.00.

L. Bekežienė, Chicago Heights, Ill., ant blankos surinkusi \$13.25.

J. B. Paserpskis, Jersey City, N. J., ant blankos surinkęs \$5.

P. Šliekaitis, Scranton, Pa., ant blankos surinkęs \$20.25.

K. J. Abakan, Easton, Pa., \$1.50.

F. Kavaliauskienė, Tacoma, Wash., ant blankos surinkusi \$12.

A. Jonikienė, Chicago, ant blankos surinkusi \$14.50.

E. Ogent, Bicknell, Ind., ant blankos surinkęs \$5.--25.

J. Simons, Ohio Lietuvių Vienybės konferencijoj surinkta \$26.

M. Kulikauskas, Chicago, \$5.00.

V. Zavetskis, Chicago, \$3.

J. P. Brass, Chicago, \$1.

M. Lagunienė, Springfield, Ill., ant blankos surinkusi \$5.05.

P. Jurkonis, Springfield, Ill., ant blankos surinkęs \$9.75.

J. Kazlauskas, Hartford, Conn., \$7.

LLD 161 kp., Seattle, Wash., \$5.

J. Stigienė, Montello, Mass., \$20.

P. Boika, Cleveland, O., ant blankos surinkęs \$13.55.

P. Pakštis, Chicago, ant blankos surinkęs \$12.45.

M. Bartnik, Chicago, ant blankos surinkusi \$5.

ALDL 86 kp., Chicago, \$2.

F. Lucas, Peoria, Ill., ant blankos surinkęs \$26.50.

V. Kelmelis, Torrington, Conn., \$13.

B. Derzanaukas, Newark, N. J., ant blankos surinkęs \$12.70.

Wm. Misevič, Royalton, Ill., ant blankos surinkęs \$6.75.

G. Kuraitis, Brooklyn, ant blankos surinkęs \$3.35.

Liet. Sūnų ir Dukterų D-gija, Worcester, Mass., \$25.

Mr. ir Mrs. Stupur, Brooklyn, \$1.

L. Njienas, Philadelphia, Pa., \$1.

ALDL 6 apskr. \$5.

P. Bečis, Great Neck, N. Y., ant blankos surinkęs \$6.

M. Juškienė, Bloomfield, Conn., ant blankos surinkusi \$16.85.

Pranas Cvirka, Woodside, N. Y., \$1.

A. Sheiris, New Kensington, Pa., \$1.

M. Cepiauskas, New London, Conn. \$2.

I. Liuzinas, Johnson City, N. Y., \$2.

J. ir E. Šliekai, Pittsburgh, Pa., \$1.

F. Imbras, McKees Rocks, Pa., \$5.

K. Bačiūnas, Brooklyn, ant blankos surinkęs \$2.50.

Lpkr. 13 d. priduta Anti Fašistinių Treptinių Komitetui visos viršuje užrašytos aukos — viso \$333.02. Pirmiausia buvo priduta \$792.95. Viso nuo lietuvių minimam komitetui priduta \$1,126.97.

Sirdingai ačiu visiems aukavusiems ir aukų parinkusiems.

J. Gaslunas.

Kiekvienas darbas, kožas doleris ar centas Amerikos karo pastangų ir jos didvyriškų talkininkų paramai reiškia smūgį fašizmui ir artėjimą pergalei ir taikos. Ar jūs prisidėjot darbu ir aukom?

MOTERŲ ŽINIOS

Dabar eina dienraščio Laisvės vėjus gamimui naujų skaitytojų. Jeigu norite, kad jūsų draugai būtų išlaisvinti nuo pronaciškos propagandos, kad padėtų pergalėt fašizmą, užrašykite jiems Laisvę.

„Uošvė Vaiką Taip Sugadino, Kad Nebegaliu Sutvarkyti“

Ne visos uošvės bei motinos prasikalsta savo marčiomis ar dukterims su perdideliu kišimosi į jų vaikų auklėjimą, bet prasikaltusių randasi. Nekartą išgirs jaunų motinų nusiskundimą, kad uošvė arba kita skundžiasi ir ne uošvė, bet tikra motina, jog „ji mano vaiką taip sugadino, kad nebegaliu jo nei sutvarkyti.“

Tai nereikia, kad tos uošvės ar motinos nemylėtų anūko arba savo marčios ar dukters. Tankiausiai būna visos nesusipratimas kaip tik iš to, kad jos labai myli ir iš meilės stachiai nebežino, ką daryti su tuo mielu mažuku. Tuo tarpu jos duktė ar marti, naujų laikų motina, skirtingas žmogus, tad ir visai skirtingas pažiūras turi į vaikų auklėjimą. Kas uošvei atrodo meile ir patikavimu kūdikiui, tas tikrai jai motinai atrodo vaiko gadinimu.

Supimas, kratymas vaiko migdant yra vienu iš daugelio senovinių būdų, ko nepatikoja jaunosios motinos.

Nuo tų skirtingų pobūdžių ir požiūrių į vaikų priežiūrą kartais kyla rimtų nesusipratimų. Prisižiūrėjus į juos, viena mūsų veikėja, pati uošvė, bet laimingai sugyvenanti su savo marčiomis, neseniai sugestavo, kad būtų išleista kokia brošiūrėlė ar bent skyrinys duota kokių patarimų, kuriais galėtų pasinaudoti anūko auklėtojos. Ypatingai, karo laiku, sako ji, kada jaunosios moterys išeis vis daugiau ir daugiau į fabrikus, senesnės liksis prižiūrėti anūkus, tad patarimai būtų naudinga joms pačioms, jų auklinimui anūkam ir prisidėtų prie smagesnės nuotaikos tarp jų su dukterimis ir marčiomis.

Vaikų auklėtojomis, jaunosios motinoms ir uošvėms duos naudos atydziai perskaityti sekami patarimai, paduoti Tarybų Lietuvos leidinio „Seima“ pirmame numeryje, 1940 metų. Ten K. K. rašo:

PIRMIEJI KŪDIKIO METAI

Pirmasis mėnuo

Išsivystymas. Naujagimiai yra visiškai bejėgis. Dabar jo gyvenimo sąlygos yra pagrindiniai pasikeitimai, todėl jis labai jautrus kiekvienam paerzinimui. Jo organizmas lepus. Kūdikis ypač jautrus šalčiui. Bet jo jautrumas skausmui, bent iš pradžių, dar gana menkas.

Priežiūra ir auklėjimas. Reikia laikytis kuo didžiausio taisyklų. Pratinti kūdikį prie maitinimo pertraukų ir naktinio poilsio. Saugoti nuo stiprios šviesos, triukšmo, karščio ir šalčio.

Antrasis mėnuo

Išsivystymas. Kūdikis pamažu pripranta prie šviesos, triukšmo, temperatūros. Maitinimas, šiluma ir patogus gulėjimas jam jau aiškiai patinka. Kūdikis rankutes, kojytes judina su energija ir malonumu. Maždaug šeštąją savaitę jis jau gali galvutę laikyti. Tada pasirodo ir pirmosios ašaros, ir pirmieji šypsniukai.

Priežiūra ir auklėjimas. Motina, kūdikį paimdama į rankas, gali jam leisti truputį pasipardyti. Jau galima dažniau gulditi kniūpsčią. Gulint atremti delną į jo pėdas, kad kūdikis mėgintų šliaužti ir tuo būdu pradėtų lavinti savo raumenis. Pervystant galima minutyte su kūdikiu pažaisiti, kalbėti švelnius žodelius ir šypsojti. Bet reikia vengti per ilgai kalbėti, nes vaiko nervai greit pavargsta.

Tretysis mėnuo

Išsivystymas. Kūdikis vis dažniau ir stipriau skėryčiojasi. Išmoksta klausytis ir dairytis.

Priežiūra ir auklėjimas. Reikia jau daugiau laiko užsiėmimams su kūdikiu. Jau galima 3–5 minutes kūdikį kalbinti ir maloninti. Netoliese sukelti lengvą skambėjimą ir žiūrėti, ar kūdikis dairosi, kas čia suksambėjo.

Ketvirtasis mėnuo

Išsivystymas. Jusli išsi-

vystymas baigtas. Jam malonu dairytis ir klausytis.

Priežiūra ir auklėjimas. Viršum kūdikio lovelės pakabinti tabaluojantį daiktą. Pakabinimo vietą keisti, kad kūdikis turėtų progos žvelgti vis kita kryptimi. Su vaiku galima žaisti jau 10 minučių. Jis uoliai ir sušavęs pamėgdžioja paprastus garsus ir motinos veido išraišką. Jis jau aiškiai parodo pripratimą savo aplinkai. Svetimų asmenų vengia, savuosius sutinka su šypsena. Tuo metu patartina vaiko aplinkos be reikalo dažnai nekeisti. Su vaiku galima dažniau kalbėti.

Penktasis mėnuo

Išsivystymas. Vaikas bando nuo patalėlių pakilti. Su didžiausiu atidumu jis seka visa, kas aplink jį dedasi.

Priežiūra ir auklėjimas. Suaugusieji gali jau 15 minučių vaiką kalbinti ir su juo žaisti. Galima jam paduoti pirštą, kad jis, įsikibęs, bandytų pasikelti. Vaiko nestatyti! Jis pats turi stiprinti nugaros raumenis, pats savo jėgomis atsistėti.

Šeštasis mėnuo

Išsivystymas. Šiuo metu vaikas dažniausia pratinasi sėdėti. Tuo pačiu metu jis bando griebti. Rodo didelę pažangą pamėgdžiojoti. Jau ir pats šaukia, sako įvairius garsus, iš kurių galima suprasti jo tuoliaiinę nuotaiką.

Priežiūra ir auklėjimas. Vaiko norą grobstyti reikia patenkinti su didžiausia kantrybe. Taip pat didvyriškai reikia pakęsti nuolatinį daiktų mėtyimą žemėn. Jei vaikas pažėgia pats atsistėti, galima leisti jam pasėdėti. Jei jis tikrai jau gali sėdėti, tai galima bandyti pratinti prie švaros.

Septintas mėnuo

Išsivystymas. Vaikas jau išbūna paeiliui vieną valandas nemiegodamas.

Priežiūra ir auklėjimas. Kadangi vaikas jau sėdi ir gana judrus, tai jam patogiau judėti gardelyje. Nešykštėti žaislų! Jie tebūnie šie: tarškinė, skambalėliai, guminiai žaislai. Galima paduoti ir namų apyvokos daiktą, jei jis neaštrus ir nesmailas.

Aštuntas mėnuo

Išsivystymas. Vaikas pastebi, kad daiktai juda. Juos galima numesti ir pačiam vėl pasiimti. Todėl jei vaikas gali laisvai judėti, kas kart vis toliau ir toliau nušliaužia.

Priežiūra ir auklėjimas. Reikia leisti vaikui laisvai šliaužioti. Jau galima duoti žaisti su dėžutėmis, mediniais žaisliukais, ritinėliais.

Devintas ir dešimtas mėnuo

Išsivystymas. Vaikas bando gardelyje atsistoti. Laidydamasis briaunų, jis slenka toliau. Retkarčiais jau ištaria atskirus skiemenis, sudarytus iš garsų — p, b, v, m, a, e.

Priežiūra ir auklėjimas. Su vaiku jau galima žaisti iki 20 minučių. Jam galima duoti susipažinti su daugeliu daiktų, jei tik tie daiktai

Lawrencietės Kooperuoja Su Brooklynietėmis

Lawrence, Mass., randa si tolakai nuo Brooklyno, už apie pustrčio šimto mylių, bet bendram darbui lawrencietės su brooklynietėmis atranda bendrą kalbą.

Negalėjusios šiuo tarpu sudaryti savo kolonijos mezgėjų grupės, draugės Lawrence veikėjos nusprendė prisidėti su parama, kad mezgimo darbas eitųsi kitur, kur jau būriai mezgėjų mobilizuotos, bet laiks nuo laiko susiduria su problema dolerių vilnoms. Juk nelengva laiks į laiką kas mėnuo po kelis dešetus dolerių sukelti. Jos surinko ir prisiuntė brooklynietėms \$25 ir sekamą laiškutį:

Gerb. Drg. Sasna: Draugė J. Šleivienė ir aš parinkom aukų jūsų klubiečių mezgėjų vilnų fondui. Todėl jums pasiunčiu Money Order \$25. Malonėkite paskelbt Laisvę vardus aukotojų iš Lawrence, Mass.

Vardai:

J. Blazonienė \$2. Po \$1: V. Nielolis, R. Chuladienė, O. Vežkienė, A. Rudienė, T. Melvidienė, S. Penkauskienė, J. Šleivienė, G. Brewer, I. Kainilienė, A. Shupetrienė, O. Hagopian, F. Navic-

So. Boston, Mass.

Iš LLD Moterų Susirinkimo, Atsibuvusio Lapkričio 10 d.

I ši susirinkimą dėlei blogo oro daug draugių neatsilankė. Bet tų, kurioms darbo žmonių reikalai stovi pirmo vietoj, jų nesulaiko nei šaltis, nei sniegas, jos visuomet dalyvauja.

Buvo apkalbėtas mezgėjų klausimas, kuris šiuo metu tarp jų yra puseitina įsisūbavęs ir darbas eina pirmyn. Drg. P. Žukauskienė pridavė \$10 vilnų fondui, kuriuos aukavo draugės Gričienė ir S. Šukienė abi po \$5.

Išsirikom delegates į ALD LD 7-to apskričio konferenciją, kuri įvyks lapkričio (Nov.) 29 d., So. Bostone, ir paskyrėm du dolerius prie pasveikinimo suvažiavimo. Už delegates apsiėmė A. Buivydienė, U. Kavaliunienė, H. Tamošauskienė.

Nutarėm surengti bankietą dienraščio Laisvės naudai sausio 10 d.

Domei Visų Bostono ir Apylinkės Kolonijų

Prašome nieko nerengti sausio (Jan.) 10 d., 1943 m., nes tą dieną yra rengiamas Laisvės naudai bankietas So. Bostone. LLD Narė.

tai yra švarūs ir nepavojingi.

Vienuoliktas ir dvyliktas mėnuo

Išsivystymas. Vaikas stengiasi stovėti ir vaikščioti. Bando skiemenimis pavadinti pažįstamus daiktus ar reiškinius.

Priežiūra ir auklėjimas. Vaiko bandymus vaikščioti reikia skatinti. Su juo galima žaisti iki pusės valandos. Jis jau daug suprant, kai tėvai jį šnekina.

K. K.

kas, W. Grudziński, M. Davidson, P. Milius, J. Zelonis, P. Lupsevic.

Po 50c: M. Grinkevičienė, A. Gross, T. Taitonis, Mr. Peredna, E. Kralikauskienė, S. Marcalienė, A. Butėnas, P. Aleksonis, I. Sukaskas, S. Benkus, P. Jusėkynas. A. Billa ir N. Marčiūnienė po 25c.

Draugiškai,

Tessie Melvidienė
Lawrence, Mass.

Gražus draugių pasidarbavimas. Brooklynietės dekingos draugėms rinkėjoms ir visiems aukojusiems už didelę talką. Mėzgėjų rankose jūsų doleriai pavirs daugeliu šiltų svederių, šalikų ir kitų drabužių kovotojams prieš fašizmą.

Būtų malonu matyti, kad visose kolonijose susiorganizuotų mezgėjų bei siuvėjų grupės. Būdamas organizuotomis, kur negalės pradėti paties mezgimo, ten nors pasidarbuos surengti pramogų ar tiesioginiai parinkti aukų paramai jau gyvuojančių mezgėjų grupių, kaip kad padarė lawrencietės brooklyniečių darbui paremti.

S. Sasna.

Moterų Meno ir Industrių Ekspozicija New Yorke

Pradedant lapkričio 19-ta New Yorko Madison Square Gardene atidaro ma Tarptautinė Moterų Meno ir Industrių Ekspozicija, kurios vyriausiu siekiu šiemet bus perstatyti moteris visų Jungtinių Tautų, parodoj oficialiai dalyvaujant 33 šalių moterims.

Parodos atidarymo iškilmėse šį ketvirtadienį, per pietus, Lillian Gish, žymi aktorė, perskaitys Lillian'os Hellman, autorės, parasytą pasižadėjimą darbuotis už Jungtinių Tautų pergalę. Paroda bus atdara ir per visą popietį ir vakarą, joje vykstant įvairioms programoms bei ceremonijoms.

Pirmą vakarą iškilmėse dalyvaus Norvegijos sosto įpėdinė kunigaikštystė Martha, Luxembourg kunigaikštė Charlotte, Chinijos ambasadoriaus žmona T. M. Wei ir kitų valstybių žymių pareigūnų moterys.

Daugelyje industrinių skyrių parodoje bus perstatoma, kas moterų jau atliekama laimėjimui karo.

Dešiniajame parodos krašte, Gardene, visu parodos laiku veiks Darbų Informacijos Centras, vedamas valstybinės darbų davimo agentūros — United States Employment Service,

kuris teiks patarimus, kur ir kaip kreiptis norint gauti darbą.

Saugių Madų Skyrius bus kita naujovė parodoj. Moteris privalo būti saugios karo darbuose, bet sykiu jos nori likti patraukliomis, žaviomis. Tas madų skyrius ir parodys, kas daroma išlaikyti moterų grožį parėduose ir tuo pačiu symkiu tuos parėdus padaryti tokiais, kad jie būtų praktiški ir nebūtų priežastimi įsivėlimo į mašinas, pastatymo jos gyvasties ar sveikatos pavojun.

Civilinių Apsigynimas parodys, kas jau daroma ar ruošama apsaugai ir priežiūrai vaikų karo laiku. AFL ir CIO unių pagalbinės turės skyrių pavadinimą „gyvuoju veidrodžiu“, kuriame perstatys karui taupinimą ir medžiagų rinkimą, vartotojams patarimų ir mitybos pavyzdžių. Parodoj žymias vietas užims Chinijai, Rusijai ir kitoms šalims karo pagalbos organizacijos.

Penktadienio vakarą bus Rusijai Karo Pagalbos programa. Taipgi visą parodos laiką bus renkami Sovietų Sąjungai pasveikinimai tam darbą vedant darbuotojams iš Russian War Relief, Inc., kuri įstaiga įruošė ir savo skyrių parodoj.

Rochester, N. Y.

Draugai Binghamtoniečiai Gelbsti Rochesteriečiams

Jau buvo minėta Laisvė, kad Rochesteries nutarė nupirkti 1,500 blanketų mūsų talkininkams Rusijos kovotojams ir kad mes su mielu noru priimsim ir kitų miestų pagalbą. Blanketai, 8 dolerių vertės, parsiduoda po \$1.65. Pardavėjas tų blanketų yra geras simpatikas Rusijai, kitam niekam neparduoda, kaip tik Rusijos pagalbai per R. W. R., Inc.

Brangūs draugai binghamtoniečiai pirmutiniai pribuvo į pagalbą, prisiuntę čekį vertės \$50.10 trim dešimtim blanketų ir da žada kitą 30 blanketų bundulį nupirkti. Bravo, draugučiai, bravo už jus nuosirdų ir garbingą darbą. Mes, rochesteriečiai, labai dėkingi už jūsų pasidarbavimą. Vienybėje — galybė. Dirbkim, kiek tik išgalim, o pergalė bus mūsų.

Draugai P. Balzarai, pamatę Laisvę apie blanketus, nors gyvena 25 mylios nuo Rochestero, per didžiausį lietu atvažiavo ir priėję prie manęs, sakė:

—Drauge, te, imk \$10; penki bus vilnoms, o \$5 blanketams. Mes visi trys nutarėm nupirkti po blanketą.

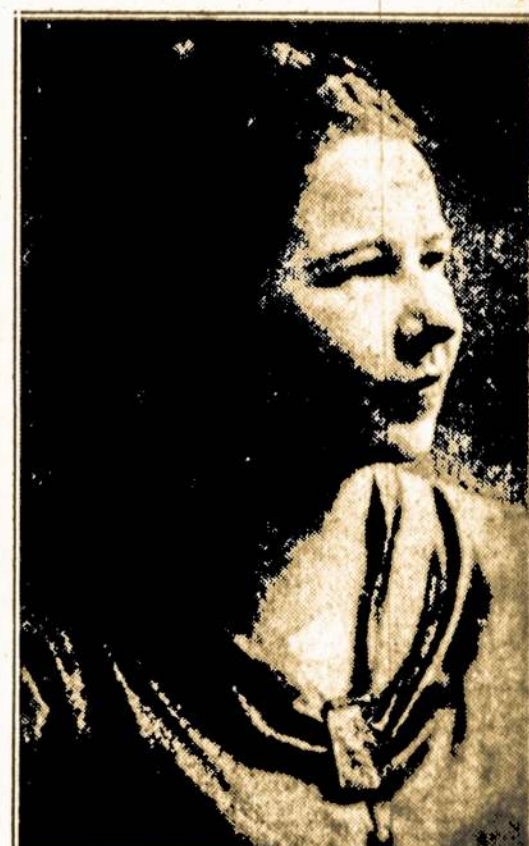
Draugai Balzarai visada gausiai aukauja ir dirba. Jų duktė Onutė labai daug dirba Raudonajam Kryžiui.

Mezgėjos jau nupirko 55 blanketus iš izdo. Po 1 blanketą pirkė draugai ir draugės: Ch. Vaivada, J. Labeika, M. Severinas, A. Bertašius, O. Gričienė, Mrs. D. Apeldorn, Ch. ir O. Galinaičiai 2, Velykų Lailutė 1, Milčiai 2, P. Balzarai 3, L. Bekis 1, A. Evans 1. Kiti pirkė pirmiau.

Rochesterio lietuviai jau yra nupirkę daug tų blanketų ir pasiuntę į R. W. R. centrą, New Yorke.

Guodžio 5-tą mezgėjos rengia jubilėjinį metinį balių. Jau bus metai laiko, kaip susitvėrė mezgėjų grupė. Užprašom visas drauges mezgėjas ir visus draugus rėmėjus dalyvauti ir paremti mūsų garbingą darbą. L. Bekešienė.

Dėlko Ji Tylėjo?

Elzbieta Vilkaitė

Jau tūlas laikas, kaip mes nematėmės jos raštų šiame skyriuje ir, aišku, pasiilgom. Bet, kaip sakoma, nieko be priežasties.

Šiomis dienomis kalifornietės mums praneša, kad buvusioji brooklynietė Vilkaitė, dabar gyvenanti San Francisco mieste, ką tik užbaigė specialų dantų X-Ray ir dentisterijos laboratorijos techniko kursą, taipgi dentisterijos slaugės kursą, prie ko reikėjo pridėti nemažai pastangų. Dabar mūsų Elzbieta dirba laboratorijoje, dirba dantis visiem tiem, kurie prarasime arba ilgokai užtrukę juos pamesti, nuvalgysime. Brooklyniets.

Merginos aktorės, narės American Guild of Variety Artists (Am. Darbo Federacijos), nusiauna plonutes kojines, kad atiduoti darymui geriausio parako kanuolių šūvams. Jos norėtų, kad visos turinčios senų šilkinų pantiakų moterys ir merginos padarytų tą patį.

Klemenso Perjės Mirtis

ANDREJUS UPITS

• • • •

11 — 16 — 42 — 3

(Tąsą)

Ketvirta valanda. Penktą ateis ponis Lyzander ir belsis į duris...

Šalia gulintysis vėl palietė jį savo koja. Ponas Perjė apsisvertė aukštelininkas. Pakaušlin smigo visas kamuolys smulkių adatu.

Kaimynas kalbėjo:

— Tau reikėtų aprišti makaulę, kitaip tu nusitaikysi, kaip gyvulys. Matyt, smūgis buvo ne juokais. Kur jie tave pagavo?...Pažiūrėk, ar kartais neturi skepetos kišenėje, aš padėsiu...

Ponas Perjė nerado jokio reikalo atsakyti. Toks valkata užsimanė lygintis su juo. Jis gulėjo ir žiūrėjo į lubų skliautus. Voras vėl buvo išilindęs iš kampo ir neskubėdamas vaikščiojo. Buvo galima matyti, kaip jis rūpestingai audė didžiulį tinklą. Matyt, tai buvo nelengvas darbas. Linksmos musės guviai skraidė šviesioj lango skylėje.

Ponas Perjė vėl užsnūdė. Bet neilgai jam teko miegoti. Trečiame ar ketvirtame rūsiu skyruije kilo triukšmas. Sukambėjo raktai, ir girdžiedamos vėrės durys. Suimtieji subruzdavo. Virš jų galvų šviesioje sublizgėjo durtuvai. Pasigirdo, piktą balsu tarta, komanda, keiksmas, šautuvų buožių smūgiai, kaž kieno prieštaravimas, dejavimai. Vieną grupę išvarė lauk į kiemą. Kaž ką laiptais tempė į viršų. Gūsarų kardai barskėjo, akmeniniai laiptais velkami. Valandėlę duryse šmėkstelėjo karininko kepurė. Pono Perjės širdis suplakė smarkiau, bet kepurė bemačiant dingė. Durys vėl girdžiedamos užsidarė. Suimtieji vėl pradėjo šnibždėti. Kaimynas, prie pono Perjės ausies prisilenkęs, tarė:

— Tai jau trečioji šiandien partija. Pirmą kartą ir čia buvo galima girdėti šaudant. Šaudė, tur būt, čia pat, vienuolyno kieme. Pasiklausykim, gal ir dabar išgirsim.

Klausėsi, atrodė, visas rūsys. Po lubų skliautais vos girdimas šliaužė tylus šlamėjimas. Tarsi lietus čezėtų nuošalioje alėjoje. Bet šaudymo tūfų ir neteko išgirsti. Šlamėsysis tolydžio stiprėjo. Vėl pasigirdo dejavimai ir kukčiojimai. Kaimynas vėl prisilenkė prie pono Perjės ausies:

— Nekalbėk garsiai: čia yra ir šnipų. Širyt mes vieną pažinome. Įvairiausiai plūdo Tjerą, Mak-Mahoną ir kitus versaliečius. Atsirado kvailių, kurie jam pritarė. Juos patį rytą išvarė į vienuolyno kiemą.

Ponas Perjė niršo ant to niekšingo latro. Kas jam, ponui Perjė, vyno ir skanėstų krautuvės savininkui, rūpi tie priemiesčių valkatos ir revoliucionieriai, kurie nieko kito, kaip kulkos, ir nėra nusipelnę... Ar jis nebuvo valdžios ir tvarkos šalininkas?... Nesusipratimai juk neišvengiami...

Bet širdis vis tiek skaudėjo dėl jam padarytos skriaudos. Ponas Perjė sukančiodantis ir užmerkė akis.

Jam vėl nubudus, šviesioji lango dėmė virto švino spalvos pilkuma. Gili, slėgianti ir tvanki tamsa dengė viską aplink ir spaudė krūtinę. Pilvas buvo tarsi susitraukęs. Į kamuolį ir keistai trukčiojo. Degino rėmuo. Kankino gyvuliškas alkis ir troškulys, nors ponas Perjė visada valgydavo ir gerdavo saikingai. Jam buvo gėda paties savęs, bet užmigti jis nebegalėjo. Jo kaimynas buvo apsisvertęs ant kito šono ir, atrodė, žadino anoj pusėj miegantį jį, nes tas nepatenkintas niurzgė. Rūsyje buvo tyliau, kaip dieną. Švininė prieblanda net lūpas sukaustė. Ponas Perjė išgirdo, kaip jo dešinės kaimynas kažką tylomis griaužia. Aškliai buvo galima girdėti, kaip burnoje trupėjo kažkas panašus į biskvitus. Pono Perjės burnoje pradėjo rinktis seilės. Namie, virtuvės mažojoj spintelėj liko keptas viščiukas ir pusė bonkos baltojo vyno....

Jis pakreipė galvą į kramtančiojo pusę.

— Nejau vandens čia neduoda? Ir valgyti ko nors?

Tas liovėsi kramtęs. Po to uždara bur-na susijuokė.

— Aš čia dar tik antra naktis. Nieko valgomo, nei geriama neteko matyti. Bet tai tik todėl, kad ponai iš Versalio dar nespėjo atslūsti pyrago, kepsnių ir vyno. Rytą pusryčiams turėsime faza-

no kepsnį su špinatų padažu ir po bonką šampano. Tjėras pavaišins mus patiekalais nuo savo paties stalo.

Jis šlykščiai nusijuokė. Paskui vėl nutilo.

— Ar labai nori valgyti? Nors mano ne kažin kokia buržujiška vakarienė, bet jei nori...

Jis į pono Perjės delną įspaudė kieta sužiedėjusio kvietinio ragaišio gabalėlį. Kišant į burną, jis dvokė pelesiais. Pono Perjės nebuvo girdėti kramtant. Vos tris sveikus dantis beturėjo. Bet duonos kashį jis maigė burnoje, kol tas seilėse išmirko, ir jį buvo galima nuryti. Tačiau alkis po to nesumažėjo, bet dar padidėjo. Nepaprastai kankino troškulys.

Pagaliau visai sutemo. Suimtieji sugulė. Kai kurie miegodami garsiai knarkė. Vienas, užsisapnavęs, suriko ir pašoko iš guolio. Kitas raitėsi ir niurgzdamas kasė parazitų nugriaužtus šonus. Pono Perjės visi sąnariai buvo sustyrę, tarsi jį būtų pervaziavęs sunkus vežimas. Valandėlę jis sėdėjo rankomis apkabinęs kojas. Paskui išsitęsė aukštelininkas, po švarku sukryžiuo rankas, kad jos nešaltų. Lango skylė sienoje vos matėsi.

Ponui Perjė nubudus pirmą kartą, kaž kurios bažnyčios laikrodžio mušė valandas. Dešimtį dūžių pasisekė suskaičiuoti, bet pradžios jis, tikriausiai, negirdėjo. Be to, buvo galima girdėti lauke lyjant. Vanduo čurlendamas nuo grindinio tekėjo pro langą į vidų. Tie, kurie miegojo prie lango, raitėsi ir slinko toliau, bet visur buvo prisikimšę, niekas negalėjo jų pagailėti.

Antrą kartą ponas Perjė nubudo švintant. Jis buvo toks sušalęs, kad net dantys barskėjo. Pro tamsiai mėlyną lango skylę skverbėsi ledinė drėgmė. Lauke, matyt, keitėsi sargyba. Skambėjo pentinai, žvangėjo kardai, girdėjosi komanda ir sunkūs žingsniai.

Po to poną Perjė apėmė jautrus, klie-desių pajvairinamas, miegas. Atėjo madam Lyzander, juodu gėrė vyną ir taip kramtė biskvitus, kad visas kambarys buvo pilnas sausų biskvitų tratėjimo. Valgė ir niekaip negalėjo prisivalgyti. O tas tratėjimas taip augo ir augo, kad net ausis pradėjo plėsti. Ponas Perjė staiga nubudo. Miegodamas jis prisirito visai arti prie kaimyno. Tas keldamasis ir jį pažadino.

Kaimynas buvo pakilęs, rankomis pasirėmęs, ir atrodė, kad jis rengiasi eiti ropom. Sužėlusi barda ir burna buvo pilni smėlio, akys pūlių priskretusios. Ratsvai melsvas veidas sutinęs, nešvarūs marškiniai ant krutinės prasivėrė.

Dėl tratėjimo, pasirodo, kalti buvo ne biskvitai. Anoj pusėj durys vėl buvo atidarytos. Mieganciais driekėsi geltonos šviesos ruožas. Durų link slinko žmonių būrelis. Kareiviai drutuvais ir šautuvų buožėmis ragino išeiti du bendrai sukaustytus belaisvius. Vienas antrą tampydamas, per miegančius žengdamas, griūdami ir vėl keldamiesi, juodu žvangino grandines. Kartais tos grandinės suvaitodavo, tarsi sergantis kūdikis, o kartais sukauskdavo, kaip kariamas šuo.

— Likit sveiki, draugai! Tegyvuoja!.. Šautuvų buožių smūgiai nuslopino jų šūkį. Durys vėl užsidarė. Tolumoj dar girdėjosi tolsta žingsniai.

Vėliau čia pat už lango, kieme sutratėjo salvė, ir valandėlę po jos pokštelėjo trumpas revolverio šūvis.

Belaisviai rūsyje liovėsi alsavę. Kaž kuriame kampe cypė žiurkė.

Pono Perjės kaimynas tupėjo, kaip turkų dervišas, kaktą priglaudęs prie aslos. Bet netrukus jis atsitiesė, sukrėtė ašutinių plaukų mišką.

— Tai irgi kepsnys. Jį mes siunčiame pono Tjėro pusryčiams.

Ponas Perjė į jį pažvelgė piktą žvilgsniu.

Jakobinietis! Prakeiktas revoliucionierius! Įskusti reikėtų jį už tokius žodžius... Ta mintis, tartum švino gabalas, įsirito į pono Perjės smegenis ir nebedavė jam ramybės. Už tai pats galėtų greičiau išsilaisvinti iš čia.

(Bus daugiau)

Waterbury, Conn.

Atsibuvo ALDLD 28 kuopos susirinkimas, lapkričio 11. Susirinkimas nebuvo skaitlingas, bet kurie atsilankė, svarstė energingai draugystės reikalus.

Perskaicius užrašus praeito susirinkimo, prieita prie kuopos komiteto raporto. Pasirodė, jog dar yra 5 nariai šios kuopos nepasimokėję duoklių už šiuos metus į centrą. Labai apgailestinas dalykas, kad draugai nesirūpina pasimokėti duoklių, nes metai baigiasi ir knyga, kaip centro sekretorius praneša, yra gatava, atspausdinta, bus greitai laiku kuopoms išsiuntinėta. Draugai, kurie dar nepasimokėję, suskubkite.

Po tam prieita prie komisijų raporto. Komisija raportavo, jogei įvyksta prakalbos 29 lapkričio, virš minėtos kuopos. Kalbėtojas bus drg. D. M. Solomskas iš Brooklyno, N. Y., ALDLD Centro Sekretorius. Prakalbos atsibuvo sekmadienio vakare, 103 Green Str., Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje. Pradžia 8 valandą.

Po tam prieita prie apskričio reikalų. Nutarta, kad trečio apskričio komitetas rūpintųsi kaip nors Conn. valstijoje surengti maršrutą, nes dabar eina vėjus ALDLD gavimui naujų narių, kuris prasidėjo su lapkričio 1 diena šių metų ir baigsis su sausio mėnesio paskutine diena 1943 metų. Dabar pradeda drg. A. Abeckas maršrutą po Mass. valstiją ir netoli Conn. Būtų labai paranku užsukti ir į Conn. valstiją. O jis labai būtų pagelaujamas. Šis darbas paves-tas atlikti naujam trečio apskričio organizatoriui S. Meison, kad pasitartų su kitais apskričio komiteto nariais šiame reikale.

Išduotas raportas iš trečio ALDLD apskričio konferencijos, kuri įvyko lapkričio 1 dieną Hartforde. Pasirodė, kad šis apskritys yra pusėtinal nupuoles nariais. Šiemet vis daugiau yra nusiskundimų, kad darbo sąlygos karo išdirbystėj ir pakaitos darbo trukdancios veikt. Bet atrodė, kad perdaug yra nusiskundimų. Jei kas nori veikti, tas ir laiko suranda.

Mitingas pasibaigė linksmai ir draugiškai pasikalbant po mitingo. Mačiau pardavinėjant tikietus dėl vakarienes, kurią rengia Moterų Sveikatos ir Kultūros Draugija. Pelnas skiriamas Sovietų Rusijos medikalei pagalbai. Įvyksta sekmadienį po pietų, lapkričio 22 d., Venta Hall, 103 Green St. šis darbas labai pagirtinas ir reikalingas paremti.

Vietinis.

Courtney, Pa.

Lapkričio 1 dieną nuvykau į LDS 105 kuopos susirinkimą. Mane pasiuntė 8-tas Apskritys aplankyti kuopą. Susirinko apie 20 narių. Susirinkimą atidarė pirmininkas Docis. Užrašų raštininkas Joseph Banketis paskaitė protokolą. Pasirodė, kad jie turi 36 narius, ligonius du. Prisirašė tą dieną du nauji nariai, jaunuoliai. Veikimas pas juos ne per geriausias. Bet nariai atsilanko į susirinkimus ir diskusijose paliesti dienos klausimai. Perskaityt laišką nuo J. Gasiūno, kuriame prašo paaugoti Ispanijos kovotojų parvežimui. Iš izdo paskyrė 1 dolerį. Nariai ant vietos sudėjo keturius dolerius su centais. Ir dar nusita-

rė eiti per stubas ir parinkti aukų.

Tą pačią dieną po LDS kuopos susirinkimo, laikė susirinkimą SLA 92 kuopa. Daugumoje nariai tie patys priklauso prie abiejų kuopų. Bet, matyt, kuopa labai nupuolet nariais. Iš 74 narių 1935 metais, dabar yra apie 18 belike.

Baigiantis LDS mitingui davė man progą pakalbėti ke-lius žodžius apie apskričio reikalus, apie rinkimus, apie spaudos vėjų ir apie prirašymą naujų narių ir apie karą.

Kuopa susirinkimus laiko Maiklio Nokučio namo sklepe. Vieta pataisyta dėl mažos grupės susirinkimų. Ir jie susirenka iš gana tolimų miestelių, kaip tai, Hudson Run, Fineville, New Eagle, Monongolea City. Daugelio LDS kuopos narių būstus yra išėję į kariuomenę. Kuopos nariai jaunuoliai Docis ir Urbonas yra armijoje. Taipgi jaunuoliai ne nariai J. Nakutis, V. Nakutis, B. Urbonas, J. Negadas, J. Gelčius ir Gvasdauskas tarnauja kariuomenėje. Keli jau randa-si už jūrų karo lauke.

Po mitingo drg. St. Docis nuvežė aplankyti jo sūnų, kuris dirba Monongolea duonkepykloje. Jaunuolis yra 18 metų ir yra LDS kuopos narys.

Po tam aplankėme Ameri-can Russian Citizens Club, nes St. Docis yra prezidentas tos įstaigos. Kliubas randasi pačiam viduryje miestelio. Namą nupirko už septynių tūkstančių dolerių. Narių turi apie 400. Įtaisyta baras ir valgykla. Daug ir lietuvių priklauso prie šio klubo. Biznis labai gerai eina. Kliubas yra pašalpinis. Simpatizuoja Sovietų Sąjungai.

D. P. Lekavičius.

Livingston, N. J.

Sekmadienį, spalio 25 d. įvyko kortų parė pas drg. Pol-sūną. Pelnas visas buvo skiriamas Sovietų didvyriams, medikalei pagalbai. Žmonių dalyvavo apie 38. Vakarienes laikui, drg. Bečiui paprašius, kad kas turi drabną, kad sumestum prie vakarienes pelno ir štai kas atsitiko. Suauko-

INSURE YOUR HOME AGAINST HITLER!

Buy WAR SAVINGS BONDS & STAMPS

Tapkite Piliečiais

Nauja labai naudinga knygelė lietuvių ir anglų kalbose su pamokimais kaip prisiruošti tapti Jungtinių Valstijų piliečiu. Kaina 25c.

Klausimai ir atsakymai lietuvių ir anglų kalbose. Tuojau įsigykite tą knygelę ir ruoškitės tapti Jungtinių Valstijų piliečiu. Ji gaunama "Laisvės" knygyne.

"LAISVĖ"

427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Dėl Drabužių Sovietam

Surinkus nešiotus drabužius nukentėjusiems nuo nacių Sovietų žmonėms, New Yorko apylinkėje, reikia perduoti tiesiai į

RUSSIAN WAR RELIEF WAREHOUSE

22 W. 21st St.

New York City, N. Y.

ta \$40, nuo vakarienes pelno liko \$33. Viso \$73.

Labai ačiū drg. Polsunui, aukotojams ir rengėjams. Kurie draugai iš anksto užsimokėjo po dolerį už vakarienę, tai priskaitome prie aukotojų.

Po \$5: A. Polsun, senukė M. Kustinaitienė.

Po \$2: S. Jurevičius, A. Dulskis, V. Skistaitis.

Po \$1: Čester, Kudirkienė, Čirinskas, Gričiūnas, Gričiūnienė, A. Janušionis, G. Kudirka, J. S. Točkus, Ch. Anušis, M. Vitkauskienė, G. Žu-

kauskas, J. Juodiška, Šerelis, Mikutienė, M. Stensler, V. Tyliūnas, G. Jamison, W. Se-man, B. Skiparienė, J. Skiparis, P. Kasparas, Mikionis, Kvedara.

Žilinskienė 50c. ir Janužis 25c.

V. Tyliūnas.

Nuo Red. Platesnė korespondencija apie šią parę tilpo "Laisvėje" lapkričio 9 dieną.

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pir-kite bonus ir stampas.

SVARBIOS KNYGOS

RAISTAS

Apsysaka iš Chicago lietuvių gyvenimo, dirbančių gyvulių skerdyklose

PARASĖ UPTON SINCLAIR

Pataisytas ir papildytas lietuvių kalbos vertimas. 450 puslapių. Kaina \$1.00.

• • • • •

Mortos Vilkenės Divorsas

Puikus vaizdas Amerikos lietuvių gyvenimo.

PARASĖ MIKAS RASODA

Apsysaka, kur autorius labai gyvai vaizduoja ekonominį, politinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Puslapių 320. Kaina \$1.00.

Nurodoma kaip paprastai darbininkai išsilavinę ir patampa visuomenės veikėjais. Kaip biedni bemoksliai išsina aukštus mokslus ir atsiekia profesijas su kitų pagalba, o vėliau būna baisiai nedėkingi savo prieteliams. Vieniems progresuojant, o kitiems tingliaujant atvykusiems į šią laisvą šalį, prasideda kova šviesos su tamsa. Ji pasireiškė formoje divorso jaunoje šeimoje, kur iškyla daug skandalų.

• • • • •

English - Lithuanian Self - Instructor

Tai rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mokytis anglų kalbos.

PARASĖ DR. J. J. KASKIAUČIUS

Puslapių 252, stipriais audinio apdarais, kaina \$1.50.

• • • • •

Lietuvių Kalbos Gramatika

Pritaikyta Amerikos Lietuviams su Angliškais Paaikškinimais

SUTAISE DR. D. PILKA

Kaina \$1.00 už egzempliorių. Vasaros sezoną 75c.

• • • • •

"Gyvenimo Saulėleidis"

Pirma Knyga Lietuvių Kalboje apie Numirusių Laidojimą

PARASĖ IR IŠLEIDO GRABORIUS

JOSEPH LEVANDA-LEVANDAUSKAS

800 puslapių, kaina \$1.25; vasaros sezoną \$1.00.

Kiekvienam svarbu susipažinti su sekamais dalykais: Laidojimų istorija, papročiai, apeigos, testamentai, advokatai, teismai ir kiti dalykėliai. Taipgi balzamavimas, plastika, kaukės, chemikalai, taxidermija, koplyčios, kapinės, mauzolėjai, deginimai, mirusio tu to pervedimai ir tt.

• • • • •

Bešvintantis Rytas

STASIO JASILIONIO EILIŲ RINKINYS

Daug gražių eilių, puikus pasirinkimas skambių eilučių vaikui-šiam mokytis deklamaut.

288 puslapių. Kaina 50c.

• • • • •

Vokiškieji Grobikai --- Mirtini Lietuvių Kultūros Priešai

PARASĖ DOCENTAS KOSTAS KORSAKAS

Bruožai iš Lietuvos karų su vokiečiais nuo 853 metų iki šių dienų.

Puslapių 32. Kaina 10c.

• • • • •

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

PARASĖ DR. J. J. KASKIAUČIUS

Kiekvienas žmogus privalo šią knygą turėti savo namuose. Labai svarbūs patarimai ką daryti susižeidus, stalgiai kam apelsbus arba apsigirus kada sunku gauti gydytojaus pagalbą.

Ši knyga duoda daug receptų, sulgy kuriels gausite vaistų gydys pagal nurodymus knygoje.

Kaina \$1.00; vasaros sezoną tik 75c.

• • • • •

New Yorko Pasaulinės Parodos Paveikslų Albumas

Būtinai įsigykite šį papuošalą savo namų knygynui. Tai puikiausia padaryta knyga lietuvių kalboje. Trijų spalvų viršelis; daugybė gražių paveikslų iš Pasaulinės Parodos 1939 ir 1940 mm. Taipgi telpa paveikslai pasauliniai garsų pastatų New Yorko mieste. Yra daug mokslinių informacijų apie naująją techniką ir yra skambių bruožų iš Amerikos istorijos.

56 puslapių; kaina 25c; Vasaros sezoną 20c.

"Laisvės" Administracija

427 Lorimer St.

Brooklyn, N. Y.

AMERIKA KIRTO TRIUSKINANTĮ SMŪGĮ JAPONŲ KARO LAIVYNUI

Amerikos Oficialiai Pranešimai

WASHINGTON, lapkr. 16. — Jungtinių Valstijų laivyno pranešimas 194:

Cia yra santrauka pastarųjų įvykių Saliamono salų srityje. Ji yra paremta pradiniais pranešimais, kurie tikrai dar negali būti pilni:

Mūsų oro žvalgyba šio mėnesio pradžioje susekė, kad japonai telkia didelį skaičių savo transporto laivų, prekinį laivų ir karo laivų Saliamono salų srityje. Buvo supranta, kad priešai stengsis atgriebt iš mūsų pozicijas Guadalcanal-Tulagi srityje pietiniai-rytinės Saliamono salose, o lapkričio 10 d. pasirodė, kad japonai ruošiasi stipriam ofensyvui.

Japonų laivyno jėgos iš šiaurės pusės prisiartinio prie pietinių-rytinių Saliamono salų, o kitos jų laivų grupės, tame skaičiuje ir daugelis transporto laivų, plaukė į pietų rytus linkui Guadalcanal salos nuo Rabaulo ir Buino, kur būrėsi priešų įsiveržimo jėgos.

Generolo MacArthuro orlaiviai davė didžios pasparties mūsų laivyno jėgoms, kaip pirm laivynų mūšių, taip ir laike jų. Jo armijos bombonešiai kartotinais ir sėkmingai atakavo grupes japonų įsiveržimo laivyno Rabaulo ir Buino.

Priekinį smagų japonų atakos sudarė du karo didlaiviai Kongo rūšies ir tam tikras skaičius kitų laivų, tarp kurių, manoma, buvo du didieji šarvuotlaiviai, keturi mažesni šarvuotlaiviai ir 10 naikintuvų. Ši priešų laivų grupė pasiekė Guadalcanal sritį tuoj po vidurnakčio iš lapkričio 12 ir 13 d., ruošdamasi bombarduoti mūsų pajūrių pozicijas pirma, negu stambi grupė japonų transporto laivų mėgins iškelti krantan didelių skaičių savo karių; tie transportai buvo pastebėti Buin-Shortland srityje. Ši japonų bombardavimo jėga buvo pasiskirsčiusi į tris grupes. Besiartinant jiems prie bombarduotinos srities, mūsų laivyno jėgos pasipriešino, ir įvyko mūšis iš arti. Tai šiame mūšyje tapo nukautas Danielius J. Callaghan, Jungtinių Valstijų laivyno narys. Per jūžiusias kautynes nakties laiku atrodė, kad japonai susimaišė ir paskutinėje mūšio dalyje dvi iš trijų laivų grupių šaudė viena į kitą. Greit po to apsisėjo japonų laivų ugnis ir priešai pasitraukė iš mūšio ir nuplaukė linkui šiaurui.

Lapkr. 13 d. Jungtinių Valstijų orlaiviai nuolat atakavo sužalotus japonų laivus, užsilikusius toje srityje. Pavakarej didelis būrys japonų transportų, bent 12 laivų, lydimi stiprių karo laivyno jėgų, plaukė nuo Bougainville srities linkui Guadalcanal salos. Ruošdamiesi iškelti krantan savo kariuomenę, priešų kariniai laivai bombardavo mūsų pozicijas Guadalcanal saloje tuoj po vidurnakčio lapkričio 14. Paskui, iš ryto, besitarinant japonų transporto laivams prie Guadalcanal salos, amerikiečių orlaiviai smarkiai atakavo tuos laivus ir nuskandino bent aštuonis jų transportus. Likusieji priešų transporto laivai vis plaukė linkui Guadalcanal salos.

Naktį lapkričio 14 ir 15 d. Jungtinių Valstijų kariniai laivai vėl išstojo mūšin prieš japonų laivus Guadalcanal srityje. Dar negauta platesnių žinių apie šį mūšį.

Lapkričio 15 d. iš ryto buvo užtikta keturi japonų krovinių-transporto laivai užvaryti ant pakrantės sekumos Tassafarongoj, apie pusaštuntos mylios į vakarus nuo mūsų pozicijų Guadalcanal saloje. Mūsų orlaiviai, artilerija ir kariniai laivai bombardavo juos ir sunaikino.

Lapkričio 15 d. rytą mūsų oro žvalgai pranešė, kad japonų jėgos traukiasi atgal linkui šiaurui; ir jokių daugiau pranešimų negauta apie bet kokį tolimesnį mūšį jūroje.

Per minimus mūšius japonai nukentėjo sekamus nuostolius:

Vienas jų karo didlaivis nuskandintas.
Trys japonų didieji šarvuotlaiviai nuskandinti.
Du jų mažesni šarvuotlaiviai nuskandinti.
Aštuoni japonų transporto laivai nuskandinti.
Vienas jų karo didlaivis sunkiai sužalotas.
Šeši jų naikintuvai sužaloti.
Keturi japonų krovinių-transporto laivai sunaikinti.
Amerika neteko tikrai dviejų nedidelių šarvuotlaivių ir šešių naikintuvų tuose mūšiuose, kurie buvo vedami lapkričio 13, 14 ir 15 d. Bus telegramomis pranešta artimiausiu metu žuvusiųjų bei sužeistųjų giminėms, kai tik gausime žinių apie juos.

Raudonoji Armija Laimėjo Mūšius Stalingrado, Volchovo ir Kaukazo Srityse

Sovietų Oficialiai Pranešimai

MASKVA, lapkr. 17. — Vidunaktinis Sovietų pranešimas:

Pirmadienį Sovietų kariuomenė kovėsi su priešais Stalingrado srityje, į šiaurį rytus nuo Tuapse ir į pietų rytus nuo Naikėjo (Kaukaze).

Barents Jūroje tapo nuskandintas žibalinis vokiečių laivas 8,000 tonų.

Stalingrado srityje priešai ir toliau atakavo vieną fabriky vietovę, bet jiems nesisekė. Kai kuriuose sektoriuose sovietinė kariuomenė išmūšė vokiečius iš pozicijų, kurias jie buvo užėmę pirm dviejų dienų. Priešai prarado iki 1,500 karių ir oficerių.

Į šiaurį vakarus nuo Stalingrado sovietiniai kariuo-

menės daliniai sudrūtinę savo pozicijas. Vienas mūsų dalinys sunaikino 120 vokiečių.

Į pietų rytus nuo Naikėjo sovietinė kariuomenė nugalėjo hitlerininkų pasipriešinimus ir šiek tiek pažygiavo pirmyn.

Į šiaurį rytus nuo Tuapse priešai buvo pasiveržę pirmyn viename sektoriuje, bet tapo atmeti atgal iki pirmiau buvusių savo pozicijų.

Volchovo (Leningrado) fronte priešai darė kelias atakas, stengdamiesi atgriebt vieną apgyventą vietą, bet visos jų atakos buvo atmestos, ir vokiečiai per dvi dienas neteko iki pusantro tūkstančio savo karių ir oficerių.

Karelijos fronte vieno sovietinio dalinio šauliai per tris dienas nukovė 179 hitlerininkus.

MASKVA, lapkr. 16. — Stalingrado srityje (vakar) sovietiniai kovėsi atmušę nedideles priešų atakas. Fabriky vietovėje vienas sovietinis dalinys atremė vokiečių pėstininkų bataliono ataką.

Į šiaurvakarius nuo Stalingrado sovietiniai žvalgai atakavo priešus naktį ir užmušė apie 60 priešų, o Sovietų artilerija išvaikė, dalinai sunaikinant, apie kuopą priešų.

Į šiaurį rytus nuo Tuapse sovietiniai žvalgai nukovė 40 priešų.

Vienoje dalyje Volchovo fronto sovietinė kariuomenė per žaibiškai smarkią ataką atėmė iš vokiečių vieną apgyventą vietą, turinčią didžios strateginės svarbos; atmušė visus įniršusius vokiečių bandymus atgriebt tą vietą, padarė priešams sunkių nuostolių, sunaikino batalioną jų kariuomenės ir pagrobė daug karinių reikmenų.

STAMBI AMERIKIEČIŲ MEDIKALĖ PARAMA SOVIETŲ KOVOTOJAM

Boston, Mass. — Karinės Rusijai Pagalbos draugija (Russian War Relief) Amerikoje per vienus metus nupirko bei pasiuntė medicalių reikmenų Sovietams už 4 milijonus 67 tūkstančių 704 dolerių, kaip pranešė dr. Hugh Cabot, tos draugijos pirmininkas Massachusetts valstijoje.

Sergius Klesnikovas, galva Rusų Raudonojo Kryžiaus, ir profesorius S. Spasokotskis, žymus sovietinis chirurgas, 72-ųjų metų amžiaus, pareiškė padėką už tos organizacijos darbą "bendrajam mūsų reikalui".

NACIAI ĮDAVĖ KORIKUI FRANKUI DU ISPANIJOS RESPUBLIKIEČIŲ VADUS

Berlyno radijas skelbė, kad vokiečių kariuomenė pietinėje Francijoje suėmė du buvusius Ispanijos respublikiečių vadus, Francisco Largo Caballero ir Santiago C. Quiroga, ir išdavė juos fašistiniams Ispanijos diktatoriui gen. Fr. Frankui. Nacių radijas sako: "Tiedu žymūs 'raudonieji' beveik tikrai bus nusmerkti mirt'."

Franko fašistai laimėjus, jėdų buvo pabėgę Francijon.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

CLEVELAND, OHIO
Lietuvių Darbininkų Pasirinkimo Draugystės susirinkimas įvyks 18 d. lapkričio, Liet. Salėje, Superior Ave. Nariai kviečiami dalyvauti ir pasipirkti tikietus dėl jubiliejinio parengimo. Kurie neturės tikietų, jiems bus pasiūsta per paštą. Kauna \$1.00. Parengimas įvyks 22 d. lapkričio, virsminejo salėje. — A. Mockaitis, koresp. (270-271)

DETROIT, MICH.
Detroito Moterų Pažangos Klubas susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkr. 19 d., 8 v. v. Draugijų Salėje, 4097 Porter St. Narės visos dalyvaukite, nes turime labai svarbių reikalų aptarti. — M. Gipsaitienė, rast. (270-272)

PHILADELPHIA, PA.
Lietuvių Moterų klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkr. 19 d., 8 v. v., 735 Fairmount Ave. Dalyvaukite visos susirinkime, atsi- veskite ir naujų narių. — P. Valant, org. (270-272)

BAYONNE, N. J.
Nepareisite progos pamatyti "Tanya," tai yra Sovietų Sąjungoje gamintas judis. Bus rodomas, Liberty Hall, 329 Broadway, penktadienį, lapkričio 20 d., 8:30 v. v. Įžanga, su takais, 38c. Užkvičia Rengėjai. — (271-273)

Generolas de Gaulle Ne- patenkintas Darlanu

London. — Kovojančiųjų Francūzų vadas generolas de Gaulle pareiškė, kad jis neima atsakomybės už susitarimus tarp amerikiečių komandos Šiaurinėje Afrikoje ir admirolo Darlano, buvusio vyriausio Vichy Francijos karo jėgų komandieriaus. Gen. de Gaulle žiūri į Darlaną kaip maršalo Petaino šalininką ir nepasitiki juo.

Generolas de Gaulle išdėstė kritiškas savo mintis, pietaudamas su Anglijos ministru pirmininku Churchilliu.

London. — Vienas Anglijos seimo narys, darbietis, smerkė taktininkų susitarimą su francūzų admiralu Darlanu, Šiaur. Afrikoj. Jis nepasitiki Darlanu.

Sandėlis Knygų ir Žolių

KNYGOS:
Gramatika, išmokyti angliskai kalbėti, apdaryta \$3.25
Geografija, Žemės Aprašymas, puslapių 464, \$3.00
Basanavičiaus Pasakų Knyga \$1.25
Istorija Seno ir Naujo Testamento 25c
Raistas, knyga apie lietuvių gyvenimą Chicagoje, dirbančių skerdiklose, pusl. 356, kauna \$1.00
Apie Dangų, Saule, Žvaigždes 10c
Savizrolas, juokingi skaitymai 35c
Pontsko Pilotas Galas 10c
Istorija, abelna — 500 puslapių 1.30
Kunigėlis Kaulinis, Ko Jis Nori 10c
Marių Duktė, graži apysaka 25c
Sapnų Knyga, su paveikslais, apd. 1.25
Kabalas, zobovos knygotė 15c
Sapnų Atmena ir Kazytų Nubėrimai 35c
Tūkstantis Naktų ir Vienas 50c
Dalis I 50c
Karmės Nauda ir Gerų Sūrių Padarymai 25c
Kaip Duktė Gyvena Pūstynėje 25c
Neužmokamas Žiedas, graži ist. 25c
Gudrus Piemenėlis, gražūs pasakojimai 25c
Grazi Pasakų Knygelė, Vyskupo Valančiaus 20c
Lengvas Būdas Išmokyti Angliskai 35c
Sveikata Ligoniams, aprašo visokias žoles 25c
Lietuvių Macochas ir jo darbai 15c
Žolės arbatos formoje, kurios pagelgina sekantiuose nesmagumuose: 85c
Nervų sustiprintojas 85c
Širdies ir Vandeninis Ligos 60c
Užsisėmusio kataro bei hay fever 85c
Nesilapink Lovoje Miegant 60c
Aukšto Kraujo Miltelėlis, 5 unc. 85c
Cukrinės Ligos — Diabetes 85c
Nemalonaus Kvapo 60c
Kad Galėtum Gerai Miegoti 60c
Ramatų ir Sausgėlos 60c
Vyriskumo Pataisyti 85c
Sour Stomach — Heart Burn 85c
Kosulio — Koldiuso 60c
Dusulio bei Mainų Asma 60c
Mėnesinių regulatorius moterim 85c
Permainų gyvenimo moterims 85c
Pajūj Arbata 85c
Mazina Svarumą Nutukėliams 85c
Vėjo Kraują Nuo Nesvarumo 60c
Regulatorius Kietų Vidurių 60c
Palangos Trajanka (stambū) 60c

M. ŽUKAITIS
384 DEANT ST.,
SPENCERTOWN, N. Y.

Atgaleiviai Bando Ler- mu Sumušė Bilių Prieš Rinkimų Taksus

Washington. — Atgaleiviai pietinių valstijų senatoriai neateina senatan, kad nesusidarytų reikalinga dauguma, kad tokiu būdu senatas negalėtų spręsti sumanymą, reikalaujanti panaikinti taksus, kurie tose valstijose yra uždėti piliečiams už teisę dalyvauti valdiškuose rinkimuose.

Dalyvaujantieji senatoriai pašaukė kelis tokius senato narius po areštu į sesiją. Dabar tie pietiniai atžagareiviai pradėjo kritikuoti kabutes ir kitus raštąnklus minimame sumanyme. Taip jie stengiasi numarinti tą sumanymą, vargindami nepalaujamais ergeliais ir priekabėmis kitus senatorius.

Balsavimo taksų įstatymai pietinėse valstijose sulauko nuo balsavimų milijonų negrų ir vargingų baltųjų piliečių, negalinčių užsimokėti už teisę dalyvauti rinkimuose.

London. — Sužinota, kad vokiečiai įvedė sustiprintą sargybą visose Norvegijos pakrantėse. Bijo netikėto taktininkų užpuolimo.

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsmuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI SERMENINE
(KOPLYCIA)
Parsamdo automobilius ir karities vėselijon, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

DR. J. J. KASKIAUCIUS

Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

Clement Vokietaitis

Lietuvės Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRIangle 5-3622

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-7179

F. W. Shalins

(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves
\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

CHARLES

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Priejamas Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maurer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Palyrę Barberiai

POPIEŽIŲ, KAD JIS PRIEME FAŠISTAI ŠELSTA PRIEŠ ROOSEVELTO ATSTOVĄ

Berne, Šveic. — Čia atėjęs Italijos fašistų laikraštis "Regime Fascista" dviejuose redakciniuose straipsniuose taip šlyškčiai plūsta popiežių, kad negalima jo piktžodžiavimų net perspausdinti. Jis paskučiaisiais gatviniais žodžiais keikia popiežių už tai, kad popiežius "iškilmingai priėmė prezidento Rooseveltto pasiuntinį M. Taylorį," kurį tas fašistų laikraštis apšaukia "žydu."

"Regime Fascista" pasakoja, kad popiežius, priimdamas tą Rooseveltto pasiuntinį, tuomi, girdi, padrasinęs Anglijos orlaivius bombarduot Italiją. Tas fašistų juodlapis reikalauja atimt iš popiežiaus valstybės Vatikano diplomatinės teises ir išvysti laukan iš jo visus kitų kraštų atsto-

Japonai, Girdamiesi, Per Akis Meluoja

Japonų komanda per radiją gyrėsi, būk pastarajame mūšyje ties Saliamono salomis jie sunaikinę bei sužaloję daugiau kaip pusę visų dalyvavusių Amerikos laivų. Japonai pasakojo, būk jie ten nuskandinę vieną amerikinių karo didlaivį, tris lėktuvlaivius, tris šarvuotlaivius ir vieną naikintuvą.

(Tai yra melagingas priešų pagyras. Po mūšio, kaip žinoma, pabėgo likusieji japonų laivai. Jeigu jie būtų laimėję, tai būtų nebėgę, o iškėlę krantan savo kariuomenę.)

vus. "Regime Fascista" nūšneka, kad tie "diplomatiniai atstovai (Vatikane) šiaip ar taip, vis tiek iš esmės esą žydai."

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Graziai Įrengta Susiėjimams Istaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir elius. Kada būsit Brooklyn, užeikite susipažinti.

Kiekvieną savaitę karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. diena iki vėlai.

426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveterio stoties. Tel. EVERgreen 4-9588

Lietuvių Kūro Kompanija

Isigykite žiemai anglių, nes i rudenį bus sunkus anglių pristatymas i miestus

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalų prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-1661

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-5045

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

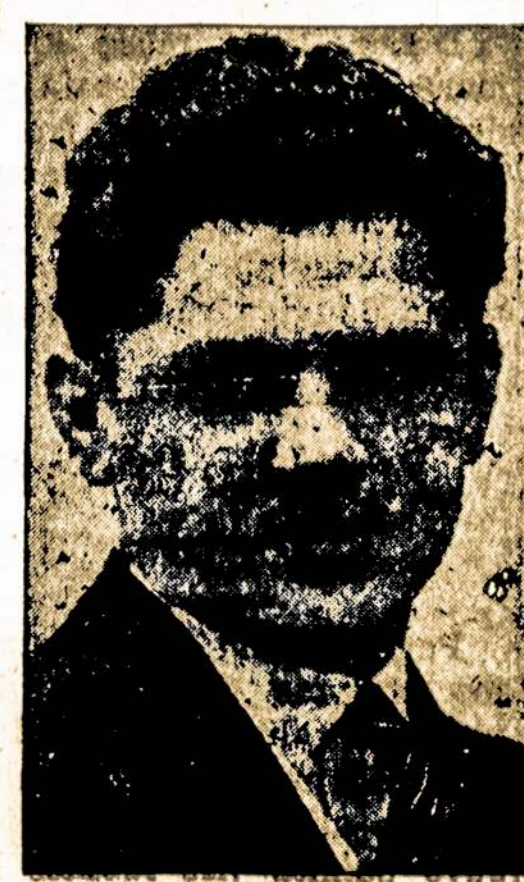
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs diena ar naktį, greit suteiksim moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniskai įruošta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimų ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Atvyksta Svečias Kalbėtojas

F. Abekas, Chicago's lietuvių dienraščio Vilniaus redaktorius ir žymus kalbėtojas atvyksta į rytines valstijas plačiam prakalbų maršrutui, kuriame sieks ir Naująją Angliją. Svečias sutiko sustoti pasakyti prakalbą ir brooklyniečiams.

Ta proga Brooklyne prakalbos įvyks lapkričio 27-tos vakarą, Liet. Amer. Piliiečių Klubu salė, 280 Union Ave.

Moterys Liuosnorės Rūpinasi Vaikų Priežiūra

Motery liuosnorėjų įstaiga — American Women Voluntary Service — pradėjo kampaniją už atidarymą dirbančių motinų vaikams priežiūros centrų.

Mrs. Nathan Strauss, AWVS instrukcijų departamento vedėja, pareiškė, kad pavyzdinis centras būsiu neužilgo atidarytas vienoje miesto sekcijoje, kur toks centras už vis labiausia reikalingas. Taipgi praneša, kad įsteigta Vaikų Priežiūros Divizija, kurios vedėja paskirta Mrs. Samuel S. Duryee.

„Aš manau, kad tai yra vienas iš svarbiausių darbų mūsų organizacijai šiuo laikotarpiu,“ pareiškė Mrs. Strauss.

Pavyzdinė vaikų priežiūrė, sakė ji, nebus vienintelė, bet tik pirmutinė. Motery liuosnorėjų įstaiga darbuosis įsteigimui tokių centrų visur, kur jie reikalingi. Tuo pat sykiu įsteigta ir neužilgo būsimi atidaryti raštinė žemutinėje East Side, ant Cannon St., New York, kur motinos galės klausti informacijų vaikų priežiūros reikalais. Taipgi 13-koj skirtingų vietų lavinama liuosnorės vaikų priežiūrėms patalpininkės. Įstaiga veiks sutartinai su miesto valdžia.

Priežiūra tų auklėtuvių numatoma būsimi trejopa: vadovybė skiriama iš tam specialiai paruoštų, pastovių vedėjų; pagalbininkės skirs iš liuosnorėjų tiek pralavinčių toms pareigoms specialiuose kursuose; visokiems bėgamiems darbams gaus liuosnorės tautos iš susidėjus moterų, kurioms dėl stoks laiko ar kitų sąlygų neįmanoma pereiti tuos kursus, tačiau jos turi pasisventimo padirbėti vaikų priežiūros centruose.

„Turkėn“ Nustatyta Lubinės Kainos

Skelbiama, kad kalakutiniai ir kitokiai paukštienai esančios nustatytos lubos, nevalia prieš šventes imti už svarg daugiau, kaip buvo imama tarp rugsėjo 28-tos ir spalio 2-ros. Kostumeris gali reikalauti kainų sąrašo.

MOTERŲ ATYDAI

Motery Apšvietos Klubu ir mezgėjų susirinkimas šį ketvirtadienį, lapkričio 19-tą, 8 v. v., 419 Lorimer St. Visos narės kviečiamės ir ne narės. Valdyba. (270-272)

PARDAVIMAI

Parsiduoda Taveras su pilnais gėrimo laimais. Įeigos būna tarp \$450-500 į savaitę. Dėl daugiau informacijų, prašome kreiptis po sekamu antrąs: Rivoli Tavern, 1409 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y. (270-272)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja krautuvė (štoras), 608 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tinkama vieta. Per daugelį metų buvo salūnas toj vietoj. Renda pigi ir savininkas sutaisys kaip kam patiks. A. Rimkūnas. (269—274)

Rengia LLD 1-ma kuopa.

Greta svečio, kalbės R. Mizara, dienraščio Laisvės redaktorius.

Laisvės skaitytojai prašomi būt mobilizatoriais šioms svarbioms prakalboms — rengi-tės patys ir kiekviena proga priminkite apie jas kitiems. Sueinantieji daugiau lietuvių komisija prašo užėti Laisvės spautuvėn ir pasiimti lapelių paskleidimui šapoje ar susiedijoje.

Jaunosios Laisvės Davė Kraujo Raudonajam Kryžiui

Pereitą ketvirtadienį Laisvės raštinės darbininkės Lilija Kavaliauskaitė ir Marytė Sinkvičiūtė sykiu su choristėmis Nastazija Buknienė ir Helen Zabackienė buvo nuėjusios Raudonojo Kryžiaus centralinėn raštinėn, 57 Willoughby St., Brooklyne, duoti kraujo mūsų kariuomenei. Visos pareiškė pasitenkinimą greitu ir malonių patarnavimu kraujo priėmėju, visos sekamą dieną buvo savo pareigose nesiskydamos dėl savo žygio.

Kiek seniau kraujo duoti buvo vienu kartu nuėjusios būrys vyresnių moterų: S. Vaitkienė, S. Kleizienė, M. Misevičienė, B. E. Senkevičienė, K. Petrikienė. Sakoma, kai kurios kitos buvusios ta pačia diena ir kitomis dienomis, atskirai nuo grupės. Dar pirmiau buvo vyrų grupė. Yra davusių kraujo po kelis kartus. B. Zalogiūtė turi sidabrinę žymę už 3 kraujo davinius.

Kraujo davimas, ypatingai sveikam, stipriam žmogui, nėra pavojingas, gali duoti po pantę kas 6—8 savaitės. Kam pavojingas būtų kraujo davimas, iš to neima. Kraujo priėmimo centruose būna patyrę daktarai ir slaugės, kurie paklausinėje apie žmogaus sveikatos stovį, čiuptelėję pulsą, pažvelgę į akis ir pirštus pamato, nuo ko galima imti. Atsižvelgiama ne tik į žmogaus kraujo naudingumą tam, kam jis bus duotas, bet ir į jo reikalingumą pačiam davėjui.

Nuėjusių ne visų kraują priima. Buvo nuotikis, kad vienai veikėjai, manančiai esant stipria, nuėjusiai kraujo duoti, pasakė: „Moteriške, jūs pati turite kraujo gauti, ne duoti.“ Vieno iš vyrų nepriėmė dėlto, kad sirginėjo žoline sloga, turėjo imti įėjškimus. Vieną jauną motiną atmetė dėlto, kad jai buvo tik apie 8 mėnesiai po gimdymo, liepė pralaukti iki 10 mėnesių. Virš mėtų nuotikiais kraujo neėmė iš atžvilgio į davėjų sveikatą, kad nepakenkti jų stiprėjimui. Taigi, kraujo duoti nėra pavojinga. Iš neturinčio, paskutinio lašo neima. Ima tik iš tų, kuriuos randa pilnakraujais, gerame sveikatos stovyje, galinčiais ištesėti.

Dabar, kada mūsų kariuomenė skaitlingiau išstoja į didesnius ir platesnius frontus, reikia tikėtis, kad bus daugiau sužeidimų ir kraujo pagalbos reikės daugiau. Kam galima, reikia daugiau rūpintis kraujo davimu.

Permokėjęs Gali Gauti Atlyginimą

Pagal Kainų Administracijos įstatymą nustatyta, kad perkėjęs gali traukti pardavėją atsakomybėn ir reikalauti trigubo atlyginimo, jeigu iš jo buvo paimta virš lubinės kainos.

Viskas Paruošta Smagiai Baliavoti Šeštadienį

Laisvės salė šio šeštadienio vakarą rengiamasi smagiai baliavoti visais atžvilgiais. Čia girdėsime žavių dainų ir muzikos programą, kuri sudaryta vadovybės B. L. Salinaitės-Sukackienės. Čion bus smagūs šokiai. O kas norės, galės ir gerai pasivašinti, nes gausi dainės lauks su karštu kugeliu ir smetona, su ausiukėmis ir karšta kava (o kam reiks ir su šalta). O kas norės, Visa tai bus gaunama didelėmis ar mažomis porcijomis ir prieinamomis, šeimyniškomis kainomis.

Ateikite pasilinksinti ir pasivašinti. Įžanga tik 25 centai ir prie jos duodama 3 piniginės dovanos. — \$3, \$2 ir \$1, tad atsilankymas kam „pilnai apsimokės.“ Prie to galima priminti, jog šis pasilinksinimas eis gražiam tikslui, pasveikimui šventėm mūsų lietuvių kovotojų. Organizuoti lietuvių laiko sau už garę prisidėti prie jų pasveikinimo.

Brooklyniečiai Kanadoj

D. M. Šolomskas, Lietuvių Literatūros Draugijos Centro sekretorius lankosi Kanadoje, kur jis jau pasakė ir dar pasakys prakalbą ir atlankys lietuvių susirinkimus, akstin-damas kanadiečius lietuvių į dar didesnę vieningumą sumušimui fašizmo.

Grįždamas, D. M. Šolomskas pasakys prakalbą Rochesteryje lapkričio 22-ą.

Kita viešnia pas kanadiečius, bene pirmu kartu, buvo mūsų švelniabalsė solistė Aldona Klimaitė. Ji turėjo dainuoti Montrealo lietuvių koncerte pereitą sekmadienį.

Įkaltino Vogime Įrankių

Rocco Vicino, 42 m., 5600 Main St. ir Rocco Cotugno, 23 m., 142-41 Franklin Ave., iš Flushing; Roy Smith, 42 m., 445 W. 53rd St., New York, ir Carmine Puleo, 28 m., 228 Jefferson St., Hoboken, sulauktyti džiūrės teismui kaltinimu, kad jie iš New Yorko Navy Yard, Brooklyne, išnešioje, \$25,000 vertės įrankių.

Jiesko Bankieriaus Sūnais

Pereitą sekmadienį paduota apylinkių policijai signalas jieskoti New Yorko bankieriaus Herman Kollmar sūnais Walterio, 12 metų, kuris pereitą šeštadienį išėjo su draugu iš namų 404 Gifford's Lane, Great Kill, Staten Islande, negrįžo.

Vėliausi raportai sakė, kad jiedu turėjusiu per abu \$10 ir kad paėmusiu pervažą į Perth Amboy, N. J., neužilgo po išėjimo iš namų. Jo draugas, Allen Stockdale, 16 m., 23 Woodland Ave., išvažiavęs ant dviračio greta raito Walter.

FOTOGRAFAS

Traukiu pavelkslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus pavelkslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir oadidini tokiu dydžio, kokio pagaiduojama. Taipogi atmaliovių įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line Tel. GLENmore 5-6191

Kavos „Trūkumas“

Aną dien man esant krautuvė įbėgo „kūmai“ panašio moteris ir paprašė krautuvinių kavos. Bet kada jis pradėjo sverti, moteriškė sakėsi tokios nenorinti.

— Kokios tamsta norite? — klausinėjo norintis įtkiti krautuvininkas.

— Kenuotos, — atsakė pirkėja.

Kada krautuvininkas pasakė turįs ir galįs parduoti tik liuosą kavą, moteris išėjo nepirkus. Krautuvė patarnautojai žinančiai viens į kitą pasi-dairė, o berniukas paslas pirštu parietęs aukštyn savo nosį sumykė „U-vi.“ Buvo aišku, kad krautuvininkai pašiepė tą moterį, kuriai nereikėjo kavos, bet ji arba buvo įbauginta girdus leidžiančių žmonių, būk nebebūsią galima gauti kavos, arba buvo keno pasiųsta supirkinėti — bėginėti iš krautuvės į krautuvę, kad padaryti dirbtiną kavos „trūkumą.“ Savo nepatriotišku elgesiu — bandymu daug sugrobtis sau, kad neliktų kitiems, ji tik užsitraukė žmonių pašaipą.

Štai kitas atsitikimas. Ridge-woodo sekcijoje, trokui privažiavus su kava prie A & P krautuvės jau laukė linijos moterių gauti kavos. Bet jos nieko nelaukdamos tuojau užklupo troką neduodamos kavą sunėsti į krautuvę. Troko draiveris tai pamatęs, kad čia gali būti blogai, įsėdęs ir nuvažiavo su visa kava. Moterišlės taip ir pasiliko be kavos stovinčios ant gatvės.

M-s.

Biznieriai, skelbkite savo biznį dienraštyje „Laisvėje“!

★ LIETUVISKAS ★
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINE)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Importuoti ir Vietiniai
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
★★★★★★★★★★★★★★★★
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiškoti užsena pas „Green Star Bar and Grill“ nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksmą Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais Geriausais Alus Brooklyn
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
TEL. EV. 4-8698

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialų pasiūlymą savo seniemis ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akinam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida Akiniai už \$7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists
394-398, Broadway Brooklyn, N. Y.

Mirė Mūsų Bendradarbio, Thomo Yermalos, Tėvas

Kitoje vietoje skaitytojas bus pastebėjęs, kad šiomis dienomis Brooklyne mirė Thomas Yermala. Tai tėvas mūsų bendradarbio ir LDS veikėjo Thomo Yermalos, kuris šiuo metu gyvena Clevelande. Sis mūsų Thomas yra daug rašęs Laisvėje ir Tiesoje (angliškiose skyriuose) apie lietuvių sportininkus.

Gavęs žinią apie tėvo mirtį, jaunas Yermala atvyko iš Clevelando dalyvauti tėvo šermyse (tėvo palaikai bus palaidoti ketvirtadienį 1 val. po pietų šv. Trejybės kapinyne, iš grab. Garšvos koplyčios).

Laisvės redakcija reiškia Thomui Yermalai ir jo šeimai gilią užuojautą jo dėl tėvelio mirties liūdėsio valandoje!

MIRĖ

Juozas Augūnas, 55 m. amžiaus, 142 Palmetto St., Brooklyne, mirė Kings County ligoninėj, lapkr. 15 d. Laidotu-vės įvyks lapkr. 18-ą, 1 val. po pietų, Setauket kapinėse, Val-tauket, L. I. Kūnas pašarvotas graboriaus Garšvos koplyčioj.

Vladas Cibinskas, 52 m. amžiaus, 62 Penn St., Brooklyne, mirė lapkr. 16 d., Brooklyn State Hospital. Laidotu-vės įvyks lapkr. 19 d., 10 val. ryto, Kalvarijos kapinėse. Kū-nas pašarvotas grab. Garšvos koplyčioje.

Thomas Yermala, 64 m. amžiaus, 32 Boerum St., Brooklyne, mirė lapkr. 15 d., Kings County igoninėj. Laidotu-vės įvyks lapkr. 19 d., 1 val. po pietų, šv. Trejybės kapinėse. Velionis paliko niulūdime dukteris Mildred ir Florence ir sūnų Thomą. Kūnas pašarvo-

tas grab. Garšvos koplyčioje. Virš minėtų laidotuvių pareigas eina grab. J. Garšva, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

LaGuardia Pasitiko Du Kanados Didvyrius

Pereitą pirmadienį Miesto Salėn buvo atsilankę du jauni kanadiečiai didvyriai, 22 metų leitenantas Harold Lawrence iš Brockville, ir 24 m. oficerius Arthur Powell iš Timmins, Ont.

Sutikti majoro LaGuardijos ir Miesto Salės reporterių jaunai kovotojai juokaudami pasakėjo, kaip jiedu nuėjo ant jūrose sutikto nacių submari-no, nušovė du vokiečius, kitus numušė į jūras ir suėmė likusius.

Kavos Šelmiai Turės Atsakyti

New Yorke dvi urmu kavos parduotuvės ir vienas groser-ninkas pašaukti pas teisėją pasiaiškinti dėl pardavinėjimo nieku nevertos kavos aukštes-nėmis kainomis už normališ- kas.

A. Balčiūnas ir P. Bieliauskas Lietuviai Dažytojai ir Dailydės

Taisome namus ir dažome bei maliovojame iš vidaus ir iš lauko. Puikiausiai sulgę vėliausios estetikos dekoruojam, maliovojam arba išpopieruojam kambarius.

KLAUSKITE MŪSŲ APROKAVIMO.

A. BALČIŪNAS
321 CHAUNCEY STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Foxcroft 9-6901

P. BIELIAUSKAS
86-38 111th STREET
RICHMOND HILL, N. Y.

ISSIKIRPKITE IR PASILAIKYKITE

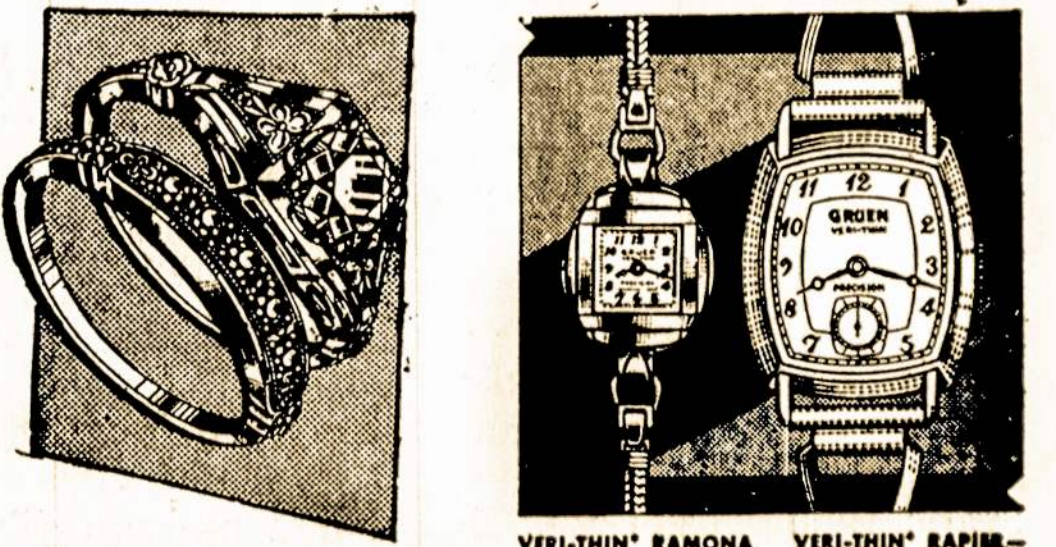
Lietuvių Rakandų Krautuvė

FURNITURE
Išdirbame ir Parduodame
Geriausios Rūšies Rakandus
Iš priežasties trūkumo medžiagų, mes užsiimame taisymu ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets.
Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.
M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451

Pirkite Kalėdų Dovanas Dabar

Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą Kalėdų Dovanom
Pamatykite mūsų Kalėdinių dovanų departamentą

ATEIKIT PASIRINKIT KALEDINES DOVANAS DABAR

ROBERT LIPTON
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-2178